

Justitieutskottets betänkande 2024/25:JuU15

Polisfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om polisfrågor, bl.a. med hänvisning till pågående utrednings- och beredningsarbete. Motionsyrkandena handlar bl.a. om polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, prioritering av olika typer av brott och åtgärder mot organiserad brottslighet. I betänkandet finns 14 reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Cirka 220 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet8

Utskottets överväganden.....9

 Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete9

 Polisernas placering m.m.....15

 Polisens organisation.....18

 Polisutbildningen.....20

 Polisens befogenheter och arbetsmetoder23

 Prioritering av olika typer av brott29

 Sekreteressbestämmelser m.m.....40

 Åtgärder mot organiserad brottslighet46

 Internationellt samarbete52

 Pass.....54

 Utländska direktinvesteringar55

 Motioner som bereds förenklat.....56

Reservationer57

 1. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, punkt 1 (S).....57

 2. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, punkt 1 (V, MP).....57

 3. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, punkt 1 (C)58

 4. Polisernas placering, punkt 2 (S)59

 5. Polisens fjällräddning, punkt 6 (C)60

 6. Polisutbildningen, punkt 8 (S, V, MP)60

 7. Polisens befogenheter, punkt 9 (S)61

 8. Sexualbrott, punkt 12 (MP)62

 9. Polisens arbete mot brott i nära relationer, punkt 14 (S)62

 10. Brotts och radikaliserings på internet, punkt 15 (S, V, MP)63

 11. Arbetsmiljöbrott, punkt 17 (S).....64

 12. Åtgärder mot organiserad brottslighet, punkt 22 (S)64

 13. Internationellt samarbete, punkt 23 (S).....65

 14. Utländska direktinvesteringar, punkt 25 (MP).....66

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag67

 Motioner från allmänna motionstiden 2024/2567

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet90

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

1. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 10,

2024/25:2093 av Noria Manouchi (M) yrkande 4,

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 4,

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 6 och

2024/25:3197 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 10.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (V, MP)

Reservation 3 (C)

Polisernas placering m.m.

2. Polisernas placering

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:144 av Johnny Svedin (SD),

2024/25:2466 av Lars Beckman (M),

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 13 och

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 12.

Reservation 4 (S)

3. Lokala åtgärder

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:649 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) yrkandena 1–4 och

2024/25:1504 av Marlène Lund Kopparklint och Magnus Resare (båda M).

Polisens organisation

4. Finanspolis

Riksdagen avslår motion

2024/25:2525 av Marlène Lund Kopparklint (M).

5. En ny gränsmyndighet

Riksdagen avslår motion

2024/25:3179 av Bo Broman och Eric Westroth (båda SD).

6. Polisens fjällräddning

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1645 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 2 och

2024/25:2424 av Saila Quicklund (M) yrkandena 2 och 3.

Reservation 5 (C)

7. Motorcykelpolis

Riksdagen avslår motion

2024/25:660 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD).

Polisutbildningen

8. Polisutbildningen

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:816 av Linnéa Wickman m.fl. (S) och

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 11.

Reservation 6 (S, V, MP)

Polisens befogenheter och arbetsmetoder

9. Polisens befogenheter

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:518 av Josef Fransson (SD) och

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 48.

Reservation 7 (S)

10. Brottsprovokation

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1537 av Marlène Lund Kopparklint (M) delyrkande 1 och

2024/25:2890 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 10.

11. Omhändertagande av fordon

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:156 av Victoria Tiblom och Markus Wiechel (båda SD),

2024/25:533 av Joakim Sandell (S),

2024/25:2075 av Torsten Elofsson (KD) yrkande 1 och

2024/25:2093 av Noria Manouchi (M) yrkandena 1–3.

Prioritering av olika typer av brott

12. Sexualbrott

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1118 av Marlène Lund Kopparklint (M) yrkandena 1–4,

2024/25:1649 av Anna Vikström m.fl. (S) yrkandena 2 och 3,

2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 5,

2024/25:2340 av Ida Ekeröth Clausson och Karin Sundin (båda S) yrkande 3,

2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 6 och

2024/25:2890 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 11.

Reservation 8 (MP)

13. Åtgärder mot människohandel

Riksdagen avslår motion

2024/25:2593 av Jan Ericson och Marlène Lund Kopparklint (båda M).

14. Polisens arbete mot brott i nära relationer

Riksdagen avslår motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 75 och 76.

Reservation 9 (S)

15. Brott och radikalisering på internet

Riksdagen avslår motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 112 och 113.

Reservation 10 (S, V, MP)

16. Hatbrott

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:213 av Lina Nordquist (L) och

2024/25:1724 av Magnus Jacobsson (KD) yrkandena 1 och 2.

17. Arbetsmiljöbrott

Riksdagen avslår motion

2024/25:3070 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 44.

Reservation 11 (S)

Sekretessbestämmelser m.m.

18. Översyn av sekretessregler

Riksdagen avslår motion

2024/25:822 av Eva Lindh (S) yrkande 6.

19. Säkerhetsprövningar och registerkontroller m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:220 av Josef Fransson (SD),

2024/25:368 av Azadeh Rojhan (S),

2024/25:2507 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S) och

2024/25:2529 av Helena Storckenfeldt och Gustaf Göthberg (båda M).

20. Informatörer

Riksdagen avslår motion

2024/25:1176 av Torsten Elofsson (KD).

21. Kommunal informationstaylor

Riksdagen avslår motion

2024/25:674 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD)
yrkandena 1 och 2.

*Åtgärder mot organiserad brottslighet***22. Åtgärder mot organiserad brottslighet**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:449 av Serkan Köse (S) yrkandena 1–3,

2024/25:2459 av Gustaf Lantz och Joakim Sandell (båda S),

2024/25:2505 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S),

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkandena 11 och 12 samt

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 3 och 35.

Reservation 12 (S)

*Internationellt samarbete***23. Internationellt samarbete**

Riksdagen avslår motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 64, 66 och 118.

Reservation 13 (S)

*Pass***24. Pass**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:651 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD)

och

2024/25:1491 av Magnus Berntsson (KD).

*Utländska direktinvesteringar***25. Utländska direktinvesteringar**

Riksdagen avslår motion

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 22.

Reservation 14 (MP)

26. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 10 april 2025

På justitieutskottets vägnar

Henrik Vinge

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Vinge (SD), Mikael Damsgaard (M), Heléne Björklund (S), Pontus Andersson Garpvall (SD), Petter Löberg (S), Charlotte Nordström (M), Anna Wallentheim (S), Adam Marttinen (SD), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C), Katja Nyberg (SD), Ulrika Westerlund (MP), Martin Melin (L), Sanna Backeskog (S), Lars Isacsson (S) och Lars Jilmstad (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 220 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25. Motionsyrkandena handlar bl.a. om polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, prioritering av olika typer av brott samt åtgärder mot organiserad brottslighet. Yrkandena finns i bilaga 1. Av dessa behandlas ca 140 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa yrkanden finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Jämför reservation 1 (S), 2 (V, MP) och 3 (C).

Motionerna

I kommittémotionerna 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 4 och 2024/25:3197 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att det för varje krona som satsas på polisen ska satsas minst lika mycket på förebyggande arbete.

I kommittémotion 2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 10 anser motionärerna att regeringen bör ta initiativ till att stärka skrivningarna om polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag i polislagen.

I kommittémotion 2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om förbättrad brottsförebyggande samverkan.

I motion 2024/25:2093 av Noria Manouchi (M) yrkande 4 vill motionären ge polisen ökade befogenheter och resurser för att arbeta förebyggande mot trafikrelaterad brottslighet.

Bakgrund

Polisens brottsförebyggande arbete

Polisens uppdrag och mål framgår bl.a. av polislagen (1984:387), polisförordningen (2014:1104), förordningen (2022:1718) med instruktion för Polismyndigheten, budgetpropositionen och myndighetens regleringsbrev.

I 2 § polislagen (1984:387) anges att det till Polismyndighetens uppgifter hör att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten.

Polismyndigheten beslutade i juni 2022 om en strategi för brottsförebyggande arbete (PM 2022:12). Strategin är ett ramverk och en inriktning för att långsiktigt utveckla förmågan och öka effekten av det brottsförebyggande arbetet. Strategin syftar till att minska brottsligheten, öka tryggheten och reducera risker och sårbarheter i samhällssystemen. Polisen ska med stöd av den brottsförebyggande strategin inom myndigheten och tillsammans med andra aktörer utveckla det brottsförebyggande arbetet i alla kontexter och delar av landet. Detta ska ske genom att polisen ska utveckla ett

än mer proaktivt förhållningssätt i det brottsbekämpande arbetet samt att fler medarbetare i myndigheten ska bidra till att förebygga brott i sina olika roller och ansvarsområden.

På polisens webbplats anges följande som exempel på brottsförebyggande metoder som polisen arbetar med:

- Trygga Trappan för att bl.a. öka tryggheten i flerfamiljshus.
- SMADIT (samverkan mot alkohol och droger i trafiken) för att minska antalet påverkade förare på vägar och till sjöss.
- Fokuserad avskräckning är en strategi som används för att bland annat förebygga skjutvapenvåld och våld i nära relationer. Beroende på vilket problem det gäller finns flera olika metoder.

Enligt 2024 års regleringsbrev för Polismyndigheten skulle myndigheten återrapportera vilka fortsatta åtgärder som har vidtagits för att stärka det brottsförebyggande arbetet och hur uppföljning och utvärdering har utvecklats. I Polismyndighetens årsredovisning för 2024 anges följande med anledning av återrapporteringskravet (s. 37 f):

Följande åtgärder har vidtagits för att stärka det brottsförebyggande arbetet:

- Antalet unga inblandade i grova våldsbrott och kriminella nätverk ökar där äldre kriminella utnyttjar yngre för att undvika straff. Polismyndigheten ska, tillsammans med andra myndigheter, skydda barn från våld och utnyttjande, och kommuner och andra aktörer måste öka sin kunskap för att effektivt förebygga att unga dras in i grov kriminalitet. En samverkansstruktur som benämns Bob-råd, barn och unga i organiserad brottslighet, har etablerats för att motverka att barn och unga hamnar i grov kriminalitet. I denna samverkan deltar förutom Polismyndigheten, Länsstyrelserna, Åklagarmyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Skolverket samt Sveriges kommuner och regioner (SKR). Strukturen består av samverkansråd på nationell, regional och på lokal nivå. Nationella och regionala råd är på plats. Lokala råd finns i sex av sju polisregioner. I den polisregion där det saknas pågår en behovsinventering mellan Polismyndigheten och kommunen. Ett arbete pågår även med att hitta indikatorer på riskfaktorer för barn och unga som riskerar att hamna i grov kriminalitet.

- En gemensam handledning för områdespolisarbetet har tagits fram. Handledningen beskriver de förutsättningar som krävs för ett långsiktigt brottsförebyggande arbete för att stärka områdespolisverksamheten och för att stödja och vägleda hur arbetet bedrivs med kvalitet, effektivt och hållbarhet. En samlingssida har upprättats på Polismyndighetens intranät för att ge stöd, fördjupad kunskap och för att tillgängliggöra goda exempel från verksamheten. En digital områdespolisutbildning har tagits fram och kommer finnas tillgänglig 2025.

- Polismyndigheten har väsentligt förbättrat analysförmågan inom det brottsförebyggande arbetet, vilket innebär att lokalpolisområdena har bättre möjlighet att identifiera orsaker till att brott begås eller problem uppstår, samt identifiera vilka åtgärder som bör vidtas. Den nationella uppföljningen av det brottsförebyggande arbetet visar att cirka 60 procent av lokalpolisområdena idag anser sig ha tillgång till analysförmåga, vilket är en ökning med 10 procent jämfört med föregående år.

- Lokala trygghetsmätningar har genomförts i samtliga polisregioner. Resultatet av trygghetsmätningarna har använts som underlag i en uppföljning av medborgarnas upplevda utsatthet för brott i förhållande till rapporterade brottsanmälningar. Resultatet har även analyserats och använts som ett kunskapsunderlag i arbetet med att stärka och utveckla tryggheten i lokalsamhället. Resultatet från trygghetsmätningen utgör även ett underlag i planeringen av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet inför 2025.
- Polismyndigheten har färdigställt och börjat använda ett nytt systemstöd för volontärverksamheten. Volontärportalen är ett systemstöd som effektiviserar och underlättar planering, genomförande och uppföljning av volontärernas verksamhet. Volontärverksamheten är en viktig förutsättning i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och sammanlagt har 1 282 uppdrag genomförts.
- Uppföljning och utvärdering av brottsbekämpningen har vidareutvecklats genom Polismyndighetens systemstöd planering, genomförande och uppföljning (PGU), som möjliggör uppföljning av lägesbilder av specifika brottsproblem, inriktningar och åtgärder. Systemstödet bidrar även till att öka Polismyndighetens förutsättningar att utvärdera effekter av vidtagna åtgärder.

I 2025 års regleringsbrev för Polismyndigheten anges att myndigheten särskilt ska redovisa effekterna av myndighetens stärkta brottsförebyggande, förtroende och trygghetsskapande arbete och hur genomförda åtgärder har bidragit till minskad brottslighet och ökad trygghet i lokalsamhället. Den lokala samverkan med skola och socialtjänst för att motverka rekrytering av barn och unga till kriminalitet ska särskilt belysas.

Barriärer mot brott

I regeringens skrivelse Barriärer mot brott – en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet (skr. 2023/24:68) från våren 2024 presenteras regeringens inriktning för det brottsförebyggande arbetet inom olika områden för att möta de omfattande utmaningar med kriminalitet och otrygghet som finns i vårt land. Skrivelsen beskriver åtgärdsområden som enligt regeringen är angelägna för att utveckla det socialpreventiva brottsförebyggande arbetet, och särskilt för att bryta rekryteringen till de kriminella gängen, förhindra att barn och unga involveras och utnyttjas i kriminalitet och få individer som begår brott att upphöra med detta.

Ett ändamålsenligt informationsutbyte

Under avsnittet Ett ändamålsenligt informationsutbyte konstaterar regeringen att en välfungerande samverkan är en grundläggande del i ett effektivt brottsförebyggande arbete, som bidrar till att stuprör kan undvikas och att insatser från olika aktörer kan genomföras på ett samordnat sätt. Arbetet med att säkerställa bättre förutsättningar för myndigheter att utbyta information pågår inom flera områden. Regeringen hänvisar bl.a. till betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69), som sedermera ledde till propositionen Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen som behandlades i riksdagen denna vinter (prop. 2024/25:65, bet. 2024/25:JuU9, rskr. 2024/25:148). Riksdagen antog

regeringens förslag till en ny lag som ger ett antal statliga myndigheter samt kommuner, regioner och skolor en skyldighet att både på begäran och på eget initiativ lämna uppgifter till Polismyndigheten och övriga brottsbekämpande myndigheter samt till ändringar i bl.a. offentlighets- och sekretesslagen som innebär en utökad möjlighet för socialtjänsten och hälso- och sjukvården att lämna uppgifter till brottsbekämpningen. Den nya lagen och lagändringarna började gälla den 1 april 2025.

I skrivelsen redogör regeringen vidare för att den har gett en särskild utredare ett bredare uppdrag att överväga och föreslå förbättrade möjligheter att utbyta information mellan alla myndigheter och andra organ som omfattas av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Syftet med utredningen är att förebygga, utreda och bekämpa olika former av fusk, regelöverträdelse och brottslighet (dir. 2023:146). Sedan utredningstiden förlängts ska uppdraget redovisas senast den 28 april 2025.

Regeringens inriktning för det fortsatta arbetet

Regeringen anför att den ska verka för att samhällets samlade brottsförebyggande arbete bedrivs på ett strukturerat, effektivt och långsiktigt hållbart sätt. Regeringen ska vidare verka för att det brottsförebyggande arbetet på alla nivåer i så stor utsträckning som möjligt ska utgå från evidens och att kunskap om fungerande metoder fortsätter att utvecklas. Slutligen anges att regeringen ska verka för att förutsättningarna att dela information ska vara tillräckliga för att ett effektivt brottsförebyggande arbete ska kunna bedrivas.

Medel till det brottsförebyggande arbetet

I budgetpropositionen för 2025 konstaterar regeringen att brottsförebyggande insatser är en avgörande del av kampen mot den organiserade brottsligheten. Regeringen föreslår därför att medel ska tillföras för att förstärka myndigheternas kapacitet inom området. Som exempel anges bl.a. följande (prop. 2024/25:1 utg.omr. 4 s. 60).

Myndigheter ska stärka sitt brottsförebyggande arbete

När utmaningarna med kriminalitet i samhället förändras måste också det förebyggande arbetet utvecklas. Behoven av att stärka det brottsförebyggande arbetet är därför omfattande. Myndigheter behöver göra mer på området, inte minst vad gäller den sociala preventionen. Regeringen har nyligen beslutat om strategin Barriärer mot brott (skr. 2023/24:68) som särskilt fokuserar på åtgärder för att bryta rekryteringen in i kriminella nätverk, att förebygga att barn och unga involveras och utnyttjas i kriminalitet samt att få individer som begår brott att lämna kriminaliteten bakom sig. Samtidigt som användningen av fungerande arbetssätt behöver öka, finns behov av att pröva och utvärdera nya innovativa metoder. Regeringen föreslår att medel tillförs i detta syfte, se även utg.omr. 9 [...] för fler satsningar på det sociala brottsförebyggande arbetet.

Nytt uppdrag att samordna det regionala arbetet med stöd till avhoppare
Stöd till avhoppare är en viktig del i arbetet mot organiserad brottslighet. I

januari 2024 slutredovisade Polismyndigheten, Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen ett uppdrag om att förstärka och utveckla arbetet med stöd till avhoppare (Ju2024/00195). Myndigheterna bedömer att det nu finns en grundläggande nationell struktur för arbetet med avhoppare, samtidigt som det finns fortsatta behov av stöd och samordning i arbetet och av att implementera framtagna kunskapsstöd och riktlinjer. Ett regionalt uppdrag på avhoppansområdet kan bidra till att utveckla ett effektivt och likvärdigt stöd till avhoppare över landet. I enlighet med myndigheternas förslag föreslår därför regeringen att länsstyrelserna tillförs medel för att samordna arbetet med stöd till avhoppare på regional nivå, som en länk mellan den nationella och den lokala nivån.

Uppdrag att bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet

I december 2024 gav regeringen 24 myndigheter i uppdrag att utveckla det brottsförebyggande arbetet (Ju2024/02612). I beslutet skriver regeringen att när utmaningarna med kriminalitet i samhället förändras måste också det förebyggande arbetet utvecklas. För att stärka samhällets samlade arbete mot brottslighet och otrygghet behöver fler statliga myndigheter utveckla sitt brottsförebyggande arbete. Det finns behov av att se över hur de statliga myndigheternas ansvar för att förebygga brottslighet på sina respektive områden kan förtydligas och fler myndigheter kan behöva ha instruktionsenliga uppgifter på området. Det saknas ofta uttalade uppdrag att identifiera risker för brott som har koppling till myndighetens verksamhetsområde, för myndigheter som inte är brottsbekämpande. Problembilden vad gäller brottsligheten i dag gör att det krävs ett både bredare och mer fördjupat arbete för att stoppa utvecklingen. Det är angeläget att myndigheterna som omfattas av uppdraget ser över hur det brottsförebyggande arbetet kan utvecklas och hur myndigheterna därmed kan bidra till samhällets samlade arbete mot brottsligheten.

I uppdraget ingår att

- analysera vilka åtgärder som myndigheten kan bidra med i det brottsförebyggande arbetet,
- påbörja genomförandet av sådana åtgärder, i den utsträckning det bedöms lämpligt och ryms inom befintliga ekonomiska ramar, och
- redogöra vilka åtgärder myndigheten kan bidra med i det brottsförebyggande arbetet, samt bedöma om det finns behov av att definiera eller förtydliga myndighetens brottsförebyggande ansvar och hur det skulle kunna göras.

Regeringen gav även Brottsförebyggande rådet i uppdrag att erbjuda rådgivning till myndigheterna i genomförandet av uppdraget. Myndigheterna ska, var för sig, redovisa uppdraget senast den 31 augusti 2025 till Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare behandlat motioner om polisens brottsförebyggande arbete. Våren 2023 behandlades en motion som var likalydande med de nu aktuella motionerna om att det ska satsas lika mycket på förebyggande arbete som på polisen. Utskottet angav följande:

Mot bakgrund av tidigare tillkännagivanden och vad som redovisats ovan om det strategiska arbete som pågår inom Polismyndigheten och med hänsyn till den satsning på brottsförebyggande arbete som aviseras i Tidöavtalet, finner dock utskottet att det inte nu finns anledning för riksdagen att rikta nya tillkännagivanden på detta område.

Motionen avstyrkes och riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2022/23:JuU10 s. 15 f., prot. 2022/23:102).

I förra årets motionsbetänkande om polisfrågor anförde utskottet att det utöver en hög brottsupplärning är viktigt att det brottsförebyggande arbetet fungerar när de kriminella gängerna tar alltmer plats och rekryterar allt yngre personer. I detta arbete är det viktigt att polisen har ett välfungerande samarbete med andra myndigheter. Utskottet konstaterade att det pågick ett omfattande arbete hos polisen som syftar till att myndigheten ska bli såväl mer effektiv som bättre på att förebygga brott och att unga dras in i kriminella miljöer. Även socialtjänsten och andra myndigheter samt kommunerna är involverade i detta arbete. Utskottet avstyrkte motionerna, och riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:JuU16 s. 9 f., prot. 2023/24:101).

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare har konstaterat är det brottsförebyggande arbetet en viktig del av polisens uppdrag för att möta de omfattande utmaningar med kriminalitet och otrygghet som finns i vårt land. Det är tydligt att detta arbete kommer att behöva prioriteras även fortsättningsvis, och att det kräver ett gott samarbete med andra myndigheter. Som framgår av redogörelsen pågår ett omfattande arbete hos polisen för att på olika sätt stärka och utveckla det brottsförebyggande arbetet och där även andra myndigheter och kommuner är involverade. Vidare har det under året även tillförts medel för att förstärka myndigheternas kapacitet på det brottsförebyggande området, t.ex. för fler satsningar på det sociala brottsförebyggande arbetet. Utskottet avstyrker därför motion 2024/25:3164 (C) yrkande 6 om förbättrad brottsförebyggande samverkan samt motionerna 2024/25:3111 (S) yrkande 4 och 2024/25:3197 (S) yrkande 10 om att det för varje krona som satsas på polisen ska satsas minst lika mycket på förebyggande arbete.

Utskottet finner inte heller skäl att ta något initiativ med anledning av motion 2024/25:1929 (V) yrkande 10 om stärkta skrivningar om polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag i polislagen. Motionen avstyrks. Även motion 2024/25:2093 (M) yrkande 4 om förebyggande arbete mot trafikrelaterad brottslighet avstyrks.

Polisernas placering m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisernas placering och lokala åtgärder.

Jämför reservation 4 (S).

Motionerna

Polisernas placering

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 12 efterfrågas bättre möjligheter att anmäla brott och komma i kontakt med polisen. Det kan ske genom mobila team, men i särskilt utsatta områden bör det vara i form av en lokal polisstation.

I motion 2024/25:144 av Johnny Svedin (SD) begärs ett tillkännagivande om ökad polisiär närvaro i handelsområden.

I motion 2024/25:2466 av Lars Beckman (M) anser motionären att polisstationer borde vara öppna dygnet runt på fler platser i Sverige.

I motion 2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 13 påtalas behovet av en stärkt polis i hela landet.

Lokala åtgärder

I motion 2024/25:649 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) yrkandena 1–4 vill motionärerna att regeringen ska ge Länsstyrelsen i Gävleborgs län i uppdrag att i samarbete med vissa aktörer, däribland polisen, ta fram ett särskilt trygghetsprogram för Gävleborg. Trygghetsprogrammet ska särskilt fokusera på att förebygga brott och öka tryggheten i offentliga miljöer, med särskilt fokus på utsatta områden och grupper, och det ska även inkludera åtgärder för att stärka samverkan mellan olika myndigheter och organisationer samt främja invånarnas delaktighet och inflytande över trygghetsarbetet.

I motion 2024/25:1504 av Marlène Lund Kopparklint och Magnus Resare (båda M) begärs ett tillkännagivande om att överväga att tillföra fler poliser till polisregion Bergslagen för att bekämpa och motverka de brutala gängkrig som har spridit sig till landsbygden.

Bakgrund

I Polismyndighetens årsredovisning för 2024 (s. 73 f.) anger myndigheten att den för att säkerställa en ökad lokal närvaro i hela landet, hade fattat beslut om att nettoökningen av antalet poliser i uniformerad yttre tjänst under 2024 skulle öka med minst ett antal som motsvarar 60 procent av nettoökningen av det totala antalet poliser. Därutöver har myndigheten beslutat att kommande års polistillväxt i dess helhet ska ske lokalt, och huvudsakligen i uniformerad yttre tjänst.

Vidare pekar polisen i årsredovisningen på följande åtgärder som vidtagits för att öka den lokala närvaron i hela landet:

- Polismyndigheten har fortsatt arbetet med att implementera strategin för det brottsförebyggande arbetet (PM 2022:12). Myndigheten har bl.a. infört regionala åtgärdsplaner för kriminell påverkan i lokalsamhället vilket ska säkerställa aktiviteter genom exempelvis patrullering i identifierade hotspots.
- Det brottsförebyggande arbetet mot särskilt utsatta brottsoffer har utvecklats med ett ökat fokus på gärningspersonerna. Polismyndigheten beslutar utifrån lokala lägesbilder om patrullering och synlighet i områden med flera kontaktförbud för att förebygga nya brott.
- Det har inrättats utredare i yttre tjänst som arbetar uniformerat och förstärker den polisiära synligheten i lokalsamhället med uppsökande verksamhet gentemot målsägare, brottsoffer och misstänkta.
- Arbetstiden förläggs utifrån verksamhetens behov under brottsfrekventa tider och när behovet från allmänheten är som störst.

Enligt 2025 års regleringsbrev ska Polismyndigheten redovisa hur myndigheten har arbetat med att förstärka arbetet med en lokalt synlig och trygghetsskapande polis och en god service till medborgarna och vilka resultat som har uppnåtts i det arbetet. Myndigheten ska särskilt redovisa följande:

1. Vilka åtgärder avseende verksamhetsstyrning, organisering och resursfördelning som myndigheten har vidtagit för att säkerställa en ökad lokal närvaro i hela landet.
2. Effekterna av myndighetens stärkta brottsförebyggande-, förtroende- och trygghetsskapande arbete och hur genomförda åtgärder har bidragit till minskad brottslighet och ökad trygghet i lokalsamhället. Den lokala samverkan med skola och socialtjänst för att motverka rekrytering av barn och unga till kriminalitet ska särskilt belysas.
3. Lokal polisnärvaro per polisregion. Av redovisningen ska framgå antalet kommunpoliser, områdespoliser samt anställda totalt som arbetar huvudsakligen med brottsförebyggande arbete och ingripandeverksamhet. Uppgifterna ska även redovisas som andel av den totala polisiära resursen och möjliggöra jämförelser med tidigare år.
4. Vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att öka antalet uniformerade poliser i yttre tjänst samt antalet uniformerade poliser i yttre tjänst, dels i absoluta tal, dels som andel av det totala antalet poliser. Av redovisningen ska framgå per polisregion hur antalet i denna personalkategori har utvecklats sedan 2016.
5. Vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att förbättra service och tillgänglighet för medborgarna, exempelvis via Mina sidor och Polisens kontaktcenter.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motioner om polisernas placering, ofta med fokus på att det ska finnas lokalt förankrade poliser i hela landet. Våren 2018 föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2017/18:JuU1 s. 57 f., rskr. 2017/18:92). I regeringens återrapportering av vissa tillkännagivanden som gäller rättsväsendet i 2025 års budgetproposition anges att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat (prop. 2024/25:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.7 s. 42 f.). Utskottet hade inget att invända mot regeringens redovisning av tillkännagivandet (bet. 2024/25:JuU1 s. 22).

I förra årets betänkande om polisfrågor avstyrkte utskottet motioner på samma tema, bl.a. med hänvisning till pågående arbete och att det bör vara upp till Polismyndigheten att närmare bestämma hur poliserna ska placeras geografiskt. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:JuU16 s. 16 f., prot. 2023/24:101).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare konstaterat att det bör vara upp till Polismyndigheten att närmare bestämma hur poliserna ska placeras geografiskt, men samtidigt framhållit vikten av en lokalt förankrad polis. Mot den bakgrunden ser utskottet positivt på att myndigheten under året har vidtagit en rad åtgärder för att öka den lokala närvaron i hela landet. Bland dessa åtgärder ingår en förstärkning av den uppsökande verksamheten och att förlägga polisernas arbetstid utifrån verksamhetens behov och när behovet från allmänheten är som störst. Vidare framgår det att antalet poliser i uniformerad yttre tjänst ska öka. Med hänsyn till det nu anförda anser utskottet att det inte finns skäl att ta något initiativ med anledning av motionerna 2024/25:144 (SD), 2024/25:2466 (M), 2024/25:2514 (S) yrkande 13 och 2024/25:3111 (S) yrkande 12 om stärkt polisiär närvaro.

När det gäller motionerna om vissa åtgärder i Gävleborg respektive Bergslagen är det utskottets uppfattning att den typen av bedömningar bör vara upp till Polismyndigheten att göra, och utskottet avstyrker därmed motionerna 2024/25:649 (SD) yrkandena 1–4 och 2024/25:1504 (M).

Polisens organisation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. finanspolis, en ny gränsmyndighet och polisens fjällräddning.

Jämför reservation 5 (C).

Motionerna*Finanspolis*

I motion 2024/25:2525 av Marléne Lund Kopparklint (M) begärs ett tillkännagivande om att överväga att slå ihop polisens bedrägerienheter med Ekobrottsmyndigheten och därmed inrätta en finanspolis i Sverige.

En ny gränsmyndighet

I motion 2024/25:3179 av Bo Broman och Eric Westroth (båda SD) vill motionärerna inrätta en gränsmyndighet genom att slå ihop den brottsbekämpande delen av Tullverket med gränspolisen och Kustbevakningen.

Polisens fjällräddning

I motion 2024/25:1645 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att stärka förutsättningarna för fjällräddarna. En liknande begäran framställs i motion 2024/25:2424 av Saila Quicklund (M) yrkandena 2 och 3.

Motorcykelpolis

I motion 2024/25:660 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) anser motionärerna att regeringen bör överväga att ge Polismyndigheten i uppdrag att utbilda fler poliser för att köra motorcykel i tjänsten.

Bakgrund*Finanspolis*

Det finns i dag en verksamhet vid Polismyndigheten som betecknas som finanspolis. Finanspolisen ansvarar för underrättelseverksamhet om penningtvätt och finansiering av terrorism. Verksamheten är en del av underrättelseenheten vid Polismyndighetens nationella operativa avdelning (Noa). Finanspolisen har även en funktion för arbete mot penningförfalskning och falska bank- och kreditkort.

Regeringen gav den 22 juni 2023 en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av Ekobrottsmyndighetens förutsättningar att bekämpa den

ekonomiska brottsligheten. Syftet är att ta ställning till vilka åtgärder som behövs för att förbättra och effektivisera arbetet mot den ekonomiska brottsligheten (dir. 2023:90 och 2025:1). Uppdraget ska redovisas senast den 22 juni 2025.

Regeringen beslutade i december 2024 att Polismyndigheten senast den 1 april 2025 skulle inrätta ett finansiellt underrättelsecentrum. Syftet var att fördjupa samverkan mellan Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och privata aktörer för att effektivt bekämpa den kriminella ekonomin. Centrumet ska vara fullt utbyggt senast den 31 december 2027.

En ny gränsmyndighet

Polisen ansvarar för gränskontroll av personer som reser till och från Sverige. Tullverket ansvarar för kontroll av varor, och deras kontroller görs oberoende av polisens gränskontroll. Kustbevakningen medverkar i Polismyndighetens kontrollverksamhet genom att utöva gränsövervakning och kontroll av sjötrafiken. I gränspolisverksamheten ingår också att utföra inre utlänningskontroll och verkställa Migrationsverkets och domstols beslut om avvisning eller utvisning.

Enligt ett pressmeddelande från Justitiedepartementet från den 28 juni 2024 har regeringen beslutat om en ny nationell strategi för integrerad gränsförvaltning. Den nationella integrerade gränsförvaltningen syftar till att säkerställa fri och laglig rörlighet över Schengengränserna, en ordnad migrationshantering samt bidra till att upptäcka, förebygga, förhindra och bekämpa gränsöverskridande brottslighet. Enligt EU-förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen ska EU:s medlemsstater anta nationella strategier för den europeiska integrerade gränsförvaltningen. I den integrerade gränsförvaltningen ingår gränskontroll, återvändande och samarbetet mellan nationella myndigheter och EU:s institutioner. Regeringen har därför beslutat om en ny nationell strategi för integrerad gränsförvaltning som gäller för perioden 2024–2027. Strategin har tagits fram av Polismyndigheten efter samråd med Kustbevakningen, Migrationsverket, Tullverket och Kriminalvården och i dialog med Säkerhetspolisen och Sjöfartsverket.

Polisens fjällräddning

Av polisens webbplats framgår det att myndigheten ansvarar för alla räddningsinsatser i fjällvärlden. Till sin hjälp har de Fjällräddningen som bygger på insatser från frivilliga som utbildas och utrustas av polisen. Polisen står för den nationella samordningen av fjällräddarna och ansvarar för att utbildning och utrustning är densamma i hela landet. I varje län med fjällområden finns det lokala fjällräddarsamordnare. Det finns ungefär 400 fjällräddare, fördelade över ett trettiootal enheter i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Dalarna.

Tidigare riksdagsbehandling

Polisens fjällräddning

Skatteutskottet, som behandlade motioner om förutsättningarna för fjällräddare 2022, anförde då att det var viktigt att frivilligarbetare inom t.ex. fjällräddningen tillförsäkrades goda villkor, men att skapa undantagsregler för vissa grupper på skatteområdet i längden skulle leda till ett alltför komplicerat skattesystem. Motionerna avstyrktes och riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2021/22:SkU13 s. 36 f., prot. 2021/22:82). Justitieutskottet behandlade året efter yrkanden som var likalydande med de nu aktuella motionerna. Utskottet anförde att det stod bakom den bedömning som skatteutskottet hade gjort året innan, och ansåg inte att det fanns anledning att ta något initiativ med anledning av motionerna, vilka avstyrktes (bet. 2022/23:JuU10 s. 28 f., prot. 2022/23:102).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets bedömning har det blivit än viktigare att polisen på ett effektivt sätt förmår att bekämpa den ekonomiska brottsligheten, i takt med att den organiserade brottsligheten har blivit mer förslagen och systemhotande. Som framgår av redogörelsen pågår arbete som syftar till detta, bl.a. i form av en översyn av Ekobrottsmyndighetens förutsättningar att bekämpa den ekonomiska brottsligheten. Utskottet finner inte att det finns skäl att föregripa detta arbete, och avstyrker motion 2024/25:2525 (M).

Av redogörelsen framgår vidare att regeringen nyligen har beslutat om en ny nationell strategi för integrerad gränsförvaltning för perioden 2024–2027. Utskottet avstyrker därför motion 2024/25:3179 (SD).

När det gäller frågan om polisens fjällräddning vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning och avstyrker motionerna 2024/25:1645 (C) yrkande 2 och 2024/25:2424 (M) yrkandena 2 och 3.

Slutligen är utskottet inte heller berett att ställa sig bakom motion 2024/25:660 (SD) om fler motorcykelpoliser.

Polisutbildningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om poliskårens sammansättning och en polisutbildning i Gävle.

Jämför reservation 6 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att poliskåren måste återspegla befolkningen

avseende kön och etnicitet och att Polismyndigheten och Pliktverket behöver intensifiera detta arbete.

I motion 2024/25:816 av Linnéa Wickman m.fl. (S) vill motionärerna låta undersöka förutsättningarna för att etablera en polisutbildning vid Högskolan i Gävle.

Bakgrund

Polisutbildningen omfattar i dag fyra terminers heltidsstudier och sex månaders betald aspiranttjänstgöring i en polisregion. Sedan januari 2019 finns utbildningen på fem platser i Sverige: Umeå universitet, Södertörns högskola i Huddinge utanför Stockholm, Högskolan i Borås, Linnéuniversitetet i Växjö och Malmö universitet. I Umeå, Växjö och Borås kan utbildningen läsas på distans. Från och med höstterminen 2024 finns distansutbildning även på Södertörns högskola i Stockholm.

I årsredovisningen för 2024 (s. 88) skriver Polismyndigheten att parallellt med målet att säkerställa att utbildningsplatserna fylls är fokus att få fler kvinnor och personer med utländsk bakgrund att söka till polisutbildningen, så att polisen speglar befolkningen.

Vidare framgår (s. 94 f.) att av de anställda är 48 procent kvinnor, vilket innebär att Polismyndigheten totalt har en jämställd könsfördelning, men skillnader finns inom respektive personalkategori. Bland poliser är andelen kvinnor 35 procent och bland civilanställda är andelen 68 procent. Könsfördelningen i en stor organisation som Polismyndigheten är trögrörlig och har inte förändrats i större utsträckning under de senaste två åren men under de senaste tio åren har andelen kvinnor vid myndigheten ökat med 6 procentenheter. Den totala andelen anställda med utländsk bakgrund vid Polismyndigheten var 11 procent, vilket är en marginell ökning jämfört med de senaste två åren. Ökningen gäller både poliser och civila och såväl män som kvinnor. Statistik för andelen anställda med utländsk bakgrund har tagits fram inom Polismyndigheten sedan 2005. Då var andelen 5 procent och den har ökat varje år sedan dess.

I en interpellationsdebatt den 13 februari 2024 anförde justitieministern bl.a. följande som svar på frågor om dålig representation av personer med utländsk bakgrund inom polisyrket (ip. 2023/24:409):

Andelen polisanställda med utländsk bakgrund har ökat varje år sedan 2005 och mer än fördubblats sedan dess. Andelen är lägre jämfört med befolkningen i stort, även om jämförelsen inte är relevant i alla delar. För att vara behörig sökande till polisutbildningen krävs svenskt medborgarskap.

Polisen har ett samhällsbärande uppdrag, och därför är det viktigt att polisens personalsammansättning i så stor utsträckning som möjligt speglar samhället. Det har betydelse både för polisens legitimitet och allmänhetens förtroende för polisen och för polisens förmåga att utföra sitt uppdrag med bästa möjliga kompetens.

Det är Polismyndigheten som ansvarar för rekrytering och personalförsörjning. Genom åren har myndigheten vidtagit flera åtgärder

för att öka mångfalden inom polisen. Bland annat har man genom riktade informationsinsatser uppmuntrat personer från underrepresenterade grupper att söka till polisutbildningen. Det har skett i kanaler där målgruppen finns, till exempel via sociala medier eller i samband med olika evenemang. I myndighetens arbete med att attrahera sökande till polisutbildningen ligger ett särskilt fokus på att få fler kvinnor och fler personer med utländsk bakgrund att söka.

— — —

Jag menar att det inte finns något stöd för att differensen mellan antalet ansökningar och antalet antagna skulle ha att göra med diskriminering eller olik behandling vid antagningen av sökande till polisutbildningen.

Jag tycker att den rimliga utgångspunkten är att det ställs höga krav på de personer som ska komma in på utbildningarna. Vi vet att en väldigt liten andel av dem som söker, oavsett bakgrund, tas in på polisutbildningen.

Jag menar att det framför allt handlar om hur man i så fall kan bredda rekryteringsunderlaget så att fler personer lever upp till de höga krav som måste gälla för att bli antagen till polisutbildningen. Det handlar delvis om att få fler personer som över huvud taget söker till polisutbildningen eftersom vissa utbildningar i dag faktiskt har svårt att fylla sina platser. Men det handlar förstås också om att personer som har en annan bakgrund än snittet i högre grad än i dag kommer i fråga för polisutbildningen.

När det gäller konkreta åtgärder tycker jag att det i grund och botten [...] inte handlar om att sänka krav, att sortera utifrån etnisk bakgrund eller att behandla personer som söker till polisutbildningen olika. Det måste i stället vara ett starkt grundackord av likabehandling.

När det gäller alla åtgärder som andas sänkta kvalitetskrav, särbehandling eller kvotering är det min bestämda uppfattning att vi ska avvisa dessa både av vissa principiella skäl och av rättsliga skäl, eftersom det kort sagt inte är tillåtet att arbeta på det sättet.

Andra åtgärder, som kan vara ägnade att bredda underlaget, är däremot både tillåtna och fullt legitima. Det är mycket rimligt att det är Polismyndigheten, som ansvarar för rekryteringen till utbildningen, som arbetar med dessa frågor och att de inte får instruktioner från min sida eller från politiskt håll om exakt hur detta arbete ska bedrivas.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare behandlat motioner om att inrätta polisutbildning på andra orter än de befintliga. I 2020 års betänkande om budgetpropositionen utgiftsområde 4 konstaterade utskottet att det finns fem lärosäten som bedriver polisutbildning, och vid tre av dessa lärosäten går det att studera på distans. Det saknades därför anledning till tillkännagivanden om bl.a. nya lärosäten och motionen avstyrkes. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2019/20:JuU1 s. 72 f., rskr. 2019/20:103). Likalydande motionsyrkanden har därefter behandlats förenklat (bet. 2020/21:JuU23 och bet. 2021/22:JuU22).

Utskottets ställningstagande

Som anges i polisens årsredovisning har myndigheten redan i dag ett fokus på att få fler kvinnor och personer med utländsk bakgrund att söka till polisutbildningen så att polisen ska spegla befolkningen. I årsredovisningen anges vidare att en stor organisation som Polismyndigheten är trögrörlig, men

att såväl andelen kvinnor som andelen anställda med utländsk bakgrund över tid har ökat. Utskottet anser därför inte att det finns skäl att ställa sig bakom motion 2024/25:3111 (S) yrkande 11 om poliskårens sammansättning avseende kön och etnicitet. Motionen avstyrks.

Utskottet gör inte någon annan bedömning än tidigare i fråga om vilka orter polisutbildningen ska vara placerad på och avstyrker motion 2024/25:816 (S).

Polisens befogenheter och arbetsmetoder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. polisens verktyg för att bekämpa gängkriminalitet, brottsprovokation och omhändertagande av fordon.

Jämför reservation 7 (S).

Motionerna

Polisens befogenheter

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 48 begärs ett tillkännagivande om att polisen måste ha rätt och effektiva verktyg för att bekämpa gängkriminaliteten, som t.ex. hemlig avlyssning och kameraövervakning, och i betydligt större omfattning än i dag kunna använda tvångsmedel preventivt. Dessutom ska den överskottsinformation som framkommer i samband med t.ex. avlyssning också få användas.

I motion 2024/25:518 av Josef Fransson (SD) vill motionären se en utredning om en modell för nolltolerans för asocialt dominansbeteende, t.ex. då någon skriker okvädingsord mot polisen eller ställer till med stök på en offentlig plats.

Brottsprovokation

I kommittémotion 2024/25:2890 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 10 och i motion 2024/25:1537 av Marlène Lund Kopparklint (M) delyrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att polisen ska få lov att utge sig för att vara barn på nätet för att kunna samla bevis mot pedofiler.

Omhändertagande av fordon

I motion 2024/25:156 av Victoria Tiblom och Markus Wiechel (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att de fordon som används vid smuggling av hundar ska få beslagtas av tullen.

I motion 2024/25:533 av Joakim Sandell (S) begärs ett tillkännagivande om att underlätta för polisen att omhänderta bilar som överskrider tillåtna ljudnivåer.

I motion 2024/25:2093 av Noria Manouchi (M) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om skärpta åtgärder mot vansinneskörningar och i yrkande 2 begärs skärpt lagstiftning för att möjliggöra omedelbart omhändertagande och beslagtagning av fordon som används för vansinneskörningar. I yrkande 3 anförs att man bör överväga att införa en modell liknande den danska lagstiftningen, vilken tillåter polisen att omedelbart beslagta fordon som används för farlig körning, oavsett vem som äger bilen. En liknande begäran framställs i motion 2024/25:2075 av Torsten Elofsson (KD) yrkande 1.

Bakgrund

Polisens befogenheter

Hemliga tvångsmedel

Den 1 oktober 2023 trädde lagändringar i kraft som bl.a. innebär utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel (prop. 2022/23:126).

Lagändringarna innebar följande:

- Preventiva tvångsmedel ska få användas i fler fall i syfte att förhindra särskilt allvarlig brottslighet som förekommer inom kriminella nätverk.
- Under en förundersökning ska hemliga tvångsmedel få användas för att utreda flera brott vars samlade straffvärde överstiger en viss nivå.
- Brottskatalogerna ska utvidgas så att hemliga tvångsmedel kan användas för att utreda fler typer av brott.
- Tillstånd till hemlig rumsavlyssning och hemlig kameraövervakning ska få knytas till en misstänkt person i stället för en viss plats.
- Överskottsinformation som har kommit fram vid hemliga tvångsmedel ska få användas för andra ändamål.
- Rättssäkerheten för den enskilde ska stärkas, bl.a. genom förbättrade möjligheter till insyn och tillsyn.

Den 1 juli 2024 trädde lagändringar i kraft som innebär utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel i syfte att lokalisera personer som håller sig undan eller har avvikit från ett beslut om anhållande eller häktning eller från verkställighet av ett straff (prop. 2023/24:108).

Från den 1 september 2024 har möjligheterna att använda preventiva tvångsmedel utökats ytterligare. Det har bl.a. blivit möjligt att använda fler tvångsmedel, t.ex. husrannsakan och hemlig rumsavlyssning, i preventivt syfte. Dessutom har inhämtningslagens tillämpningsområde utvidgats till att även avse viss ekonomisk brottslighet som utövas i organiserad form eller systematiskt, se propositionen Preventiva tvångsmedel för att förebygga och förhindra allvarliga brott (prop. 2023/24:117).

Den 1 april 2025 trädde lagändringar i fråga om fortsatta och utökade möjligheter till hemlig dataavläsning i kraft, efter att riksdagen ställt sig bakom regeringens förslag i propositionen Hemlig dataavläsning mot allvarliga brott (prop. 2024/25:51, bet. 2024/25:JuU21, rskr. 2024/25:149). Beslutet innebär

att den befintliga lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning gäller utan tidsbegränsning med bl.a. följande justeringar:

- Reglerna för vilka typer av uppgifter som får hämtas in och för utformningen av ett tillstånd till hemlig dataavläsning ska förtydligas.
- Överskottsinformation som har kommit fram vid hemlig dataavläsning ska få användas för andra ändamål.
- Rättssäkerheten för den enskilde ska stärkas, bl.a. genom förbättrade möjligheter till insyn och tillsyn.

Preventiva vistelseförbud, säkerhetszoner och kamerabevakning

Den 1 februari 2024 trädde lagen (2024:7) om preventiva vistelseförbud i kraft (prop. 2023/24:57, bet. 2023/24:JuU12, rskr. 2023/24:117). Den nya lagen innebär att en person kan förbjudas att inom ett avgränsat område vistas på allmän plats, på skolgårdar eller motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem (vistelseförbud), om han eller hon medvetet främjar att en grupp personer utövar brottslighet där och det finns risk för att skjutvapen eller sprängämnen används. Även personer som främjar brottslighet som på något annat sätt är ägnad att allvarligt skada tryggheten hos allmänheten ska kunna meddelas vistelseförbud. Den som bryter mot ett vistelseförbud ska kunna dömas till fängelse i högst ett år. Om brottet är ringa ska personen dömas till böter. Frågor om vistelseförbud prövas av allmän åklagare efter anmälan av Polismyndigheten.

Den 25 april 2024 trädde lagändringar i kraft som innebär att Polismyndigheten ska kunna införa säkerhetszoner där polismän har särskilda befogenheter att söka efter vapen och andra farliga föremål (prop. 2023/24:84, bet. 2023/24:JuU13, rskr. 2023/24:156). Syftet är att skjutningar och sprängningar vid konflikter inom den kriminella miljön ska kunna motverkas mer effektivt.

Den 1 april 2025 trädde lagändringar i kraft som innebär utökade möjligheter till kamerabevakning i brottsbekämpning och annan offentlig verksamhet (prop. 2024/25:93, bet. 2024/25:JuU27, rskr. 2024/25:159). Förslagen syftar till att reglerna om kamerabevakning ska bli mer ändamåls-enligt utformade och motsvara de behov av bevakning som finns i dag. Förslagen innebär bl.a. följande:

- Kravet på tillstånd till kamerabevakning tas bort.
- Brottsbekämpande myndigheter får möjlighet att bedriva kamera-bevakning på fler platser. Bevakning ska kunna bedrivas på platser där det vid en framtåtblickande bedömning finns risk för allvarlig brottslighet. Bevakning ska också kunna bedrivas på platser som är av strategisk betydelse för att motverka allvarlig brottslighet, även om det inte finns risk för brott på den platsen.
- Möjligheterna för brottsbekämpande myndigheter att kamerabevaka i brådskande fall förbättras.

- Det införs ett nytt undantag från kravet att göra en intresseavvägning vid bevakning som gör det möjligt för Polismyndigheten och Säkerhetspolisen att använda teknik med automatisk igenkänning av registreringsnummer i hela landet.
- Det införs nya och utvidgade undantag från kraven att upplysa och informera om kamerabevakning som brottsbekämpande myndigheter bedriver från ett civilt fordon eller drönare.

Polisens användning av AI för ansiktsgenkänning

Den 20 mars 2025 remitterade Regeringskansliet en promemoria med förslag om en ny lag som möjliggör för Polismyndigheten och Säkerhetspolisen att använda AI-system för ansiktsgenkänning och annan biometrisk fjärridentifiering i realtid på allmän plats för brottsbekämpande ändamål (Ds 2025:7).

Förslagen innebär att tekniken ska få användas fullt ut i den utsträckning EU:s AI-förordning medger. Tekniken ska få användas endast för vissa specifika syften och det ska krävas tillstånd att använda den, men i brådskande fall ska användning få påbörjas utan tillstånd.

Förslagen syftar till att ge Polismyndigheten och Säkerhetspolisen effektiva verktyg för att kunna söka efter personer som misstänks ha utsatts för brott, förhindra allvarliga brott och utreda, lagföra och verkställa straffrättsliga påföljder för vissa allvarliga brott, samtidigt som enskildas fri- och rättigheter beaktas.

Författningsförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Polisens befogenheter att beivra störande beteende

Enligt polislagen (1984:387) ska en polisman som har att verkställa en tjänsteuppgift ingripa på ett sätt som är försvarligt med hänsyn till åtgärdens syfte och övriga omständigheter. Måste tvång tillgripas, ska detta ske endast i den form och den utsträckning som behövs för att det avsedda resultatet skall uppnås (8 §).

Om någon genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, får en polisman, när det är nödvändigt för att ordningen ska kunna upprätthållas, avvisa eller avlägsna honom från visst område eller utrymme. Detsamma gäller om en sådan åtgärd behövs för att en straffbelagd handling ska kunna avvärras. Om det inte räcker för att det avsedda resultatet ska uppnås, får personen tillfälligt omhändertas (13 §).

Poliser får enligt 10 § använda våld om inga andra medel räcker till och om det är försvarligt med hänsyn till omständigheterna. Exempel på sådana situationer är om polisen möts med våld eller hot om våld, eller då det är fråga om att avvärra en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom. Andra exempel är om polisen ska stoppa ett fordon eller avvisa eller avlägsna någon från ett visst område.

Beroende på omständigheterna kan den som antastar eller stör en polis även göra sig skyldig till exempelvis ofredande, våld eller hot mot tjänsteman, eller ohörsamhet mot ordningsmakten enligt brottsbalkens bestämmelser.

Brottsprovokation

Provokation är en arbetsmetod som innebär att brottsbekämpande myndigheter lockar en person till en handling eller ett uttalande som kan ha negativ innebörd för den personen eller för någon i dennes närhet (se bl.a. SOU 2010:103 s. 124–125). Ett exempel på en provokation är om polis utger sig för att vara intresserad av att köpa narkotika och förmår någon att avslöja innehav av ett parti. Det finns dock ingen definition av provokation i någon författning och inte heller någon uttrycklig reglering som rör användandet av arbetsmetoden. Provokation behandlas framför allt i praxis och litteratur. Det finns olika uppfattning om var gränsen går mellan tillåten och otillåten provokation. En grundläggande princip är dock att det aldrig är tillåtet att provocera någon att begå ett brott som den personen annars aldrig skulle ha begått.

I maj 2024 tillsatte regeringen en särskild utredare som ska föreslå en lagreglering av provokation. Utredaren ska bl.a.

- bedöma i vilka situationer och under vilka förutsättningar som brottsbekämpande myndigheter ska kunna använda sig av provokation inom förundersökningar,
- föreslå en lagreglering av provokation inom förundersökningar som stärker de brottsbekämpande myndigheternas förmåga,
- ta ställning till om det bör införas en lagreglering av provokation inom underrättelseverksamhet.

Uppdraget ska redovisas senast den 3 november 2025.

Omhändertagande av fordon

I lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott (trafikbrottslagen) finns bestämmelser om straffansvar för vårdslöshet i trafik (1 §), hinder i trafik (2 §), olovlig körning (3 §), rattfylleri och grovt rattfylleri (4 och 4 a §§) samt smitning från trafikolycksplats (5 §). Av 7 § framgår bl.a. att ett fordon som har använts vid brott enligt trafikbrottslagen får förklaras förverkat, om det behövs för att förebygga fortsatt sådan brottslighet och förverkande inte är uppenbart oskäligt.

Genom lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2025 (prop. 2024/25:14, bet. 2024/25:TU4, rskr. 2024/25:31), samlades tidigare bestämmelser som rör förbud mot fortsatt färd i en ny lag, benämnd klampningslagen (2024:1089). Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om förbud mot ett fordons fortsatta färd för att hindra trafik med trafikfarliga förare eller bristfälliga fordon. En polis eller bilinspektör ska enligt 7 § förbjuda ett fordons fortsatta färd, om fordonet eller dess utrustning inte är i föreskrivet

skick eller inte uppfyller föreskrivna egenskaper vid färd på väg, och den fortsatta färden skulle utgöra en påtaglig fara för trafiksäkerheten eller annars innebära en väsentlig olägenhet.

Om ett förbud mot fortsatt färd har beslutats och det kan antas att förbudet inte kommer att följas får en polis, bilinspektör eller tulltjänsteman besluta att omhänderta viss egendom (10 §). Det innebär att fordonets nycklar och andra föremål som behövs för att starta eller framföra fordonet och registreringsskyltar får omhändertas.

Justitieministern anförde i september 2023 i en interpellationsdebatt om förslag för att beivra buskörningar i Malmö bl.a. följande (ip. 2023/24:853):

Jag känner igen den bild som tecknas av att fordon används på ett sätt som stör eller medför fara för boende i städerna. Det är ett problem som ska tas på största allvar.

Den reglering som finns i dag ger polisen möjlighet att hantera problemet på flera sätt.

Den som stör andra människor genom att föra oljud på allmän plats kan göra sig skyldig till förargelseväckande beteende. Om en polis anser att en person gjort sig skyldig till det kan polisen direkt utfärda ordningsbot på 1 000 kronor eller inleda en förundersökning som kan leda till åtal. Vidare kan den som vansinneskör göra sig skyldig till vårdslöshet i trafik. Fordon som använts vid sådant brott kan tas i beslag och förverkas om det inte är uppenbart oskäligt.

Dessutom får polismän, enligt polislagen, under vissa förutsättningar avvisa eller avlägsna en person som stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna. Detsamma gäller om en sådan åtgärd behövs för att en straffbelagd handling ska kunna förhindras. Är avvisning eller avlägsnande inte tillräckligt får personen tillfälligt omhändertas.

Sammanfattningsvis finns det alltså redan i dag olika verktyg som i och för sig skulle kunna aktualiseras om fordon används på ett sätt som stör eller innebär fara för personer i fordonets närhet. Samtidigt har även jag noterat att aktörer inom polisen uppger att det befintliga regelverket inte utgör ett tillräckligt stöd i det avseendet. Därför har jag instruerat Justitiedepartementet att se närmare på förslaget om utökade möjligheter att omhänderta ett fordon i de situationer som interpellanten nämner.

I ett svar på en skriftlig fråga om åtgärder mot hundsmuggling anförde landsbygdsministern i mars 2023 bl.a. följande (fr. 2022/23:432):

Sverige har stränga regler och krav vid uppfödning, hållning och transport av djur. Det är också förbjudet och straffbart att smuggla och att köpa insmugglade djur. Myndigheterna jobbar aktivt med att sprida information och samverkar med varandra och med andra länder för att motverka den illegala handeln med djur. Inom EU pågår för närvarande ett projekt med koordinerade kontrollplaner som syftar till att utveckla möjligheterna att upptäcka och ingripa vid illegal införsel av hundar och katter. Tullverket har också tillfört medel i syfte att bland annat förbättra myndighetens möjligheter att upprätthålla gränsskyddet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare behandlat motioner om att polisen ska få använda sig av brottsprovokation. Våren 2019 anförde utskottet att det inte var berett att

föreslå något tillkännagivande om att brottsprovokation ska tillåtas i större utsträckning än i dag eller att brottsprovokation inte ska leda till straffflinring. Motionerna i fråga avstyrkes, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2018/19:JuU10 s. 90 f., rskr. 2018/19:191). Senast behandlades ett sådant yrkande genom förenklad beredning våren 2022 i betänkande Polisfrågor (bet. 2021/22:JuU22).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har det senaste året behandlat många ärenden som väsentligen har syftat till att ge polisen mer effektiva verktyg för att bekämpa den organiserade brottsligheten, innefattande utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel och överskottsinformation samt kameraövervakning. Utskottet anser därför inte att det finns skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen i frågan, och avstyrker motion 2024/25:3111 (S) yrkande 48.

Utskottet finner inte att det framkommit skäl att ta något initiativ med anledning av motion 2024/25:518 (SD) om nolltolerans för asocialt dominansbeteende, vilken avstyrks.

När det gäller motioner om s.k. brottsprovokation kan utskottet konstatera att en utredning har tillsatts med uppdrag att se över frågan. Utskottet anser att det inte finns anledning att föregå det arbetet och avstyrker motionerna 2024/25:1537 (M) delyrkande 1 och 2024/25:2890 (SD) yrkande 10.

Vad slutligen gäller motioner om omhändertagande av fordon kan utskottet konstatera att det redan i dag under vissa förutsättningar finns möjlighet till detta, och att det därutöver pågår ett arbete på Regeringskansliet med att se över frågan. Utskottet finner därför inte anledning att föreslå något tillkännagivande med anledning av motionerna 2024/25:156 (SD), 2024/25:533 (S), 2024/25:2075 (KD) yrkande 1 och 2024/25:2093 (M) yrkandena 1–3.

Prioritering av olika typer av brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om prioritering av vissa typer av brott, bl.a. sexualbrott, brott i nära relationer och brott och radikaliserings på internet.

Jämför reservation 8 (MP), 9 (S), 10 (S, V, MP) och 11 (S).

Motionerna

Sexualbrott

I motion 2024/25:1118 av Marléne Lund Kopparklint (M) yrkandena 1–4 begärs åtgärder mot den ökande sexualbrottsligheten och för förbättrad

uppkläring av våldtäktsbrott. Vidare begärs åtgärder för att bryta den oacceptabla utvecklingen med ett stort antal sexualbrott och våldtäkter och för att personuppläringsprocenten vid våldtäkter avsevärt höjs. Det bör även vidtas åtgärder för att korta genomströmningstiden för sexualbrott.

I kommittémotion 2024/25:2890 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 11 vill motionärerna att regeringen ska överväga att ge polisen mer resurser för att bekämpa sexbrott mot barn. I motion 2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 5 anser motionären att det bör införas riktade resurser till polisen mot internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn. Ett liknande yrkande framställs i motion 2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 6. I motion 2024/25:1649 av Anna Vikström m.fl. (S) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att verka för att polisens uppdrag att arbeta med sugardejting och minderåriga klargörs.

I samma motion yrkande 3 vill motionärerna att det uppsökande arbetet utökas och utvecklas både fysiskt och digitalt och implementeras på nationell nivå för målgruppen barn och vuxna utsatta för sexköpsbrott. Enligt motion 2024/25:2340 av Ida Ekeröth Clausson och Karin Sundin (båda S) yrkande 3 bör det verkas för att polisen återupprättar prostitutionsgrupper i fler polisregioner och öronmärker resurser till arbete mot prostitution.

Åtgärder mot människohandel

I motion 2024/25:2593 av Jan Ericson och Marlène Lund Kopparklint (båda M) begärs ett tillkännagivande om kraftfulla åtgärder mot människohandel.

Polisens arbete mot brott i nära relationer

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 75 framhålls vikten av specialiserade poliser som arbetar mot mäns våld i nära relationer, och i yrkande 76 vill motionärerna att polisens arbete mot särskilt hänsynslösa gärningsmän som utövar våld i nära relationer eller genom människohandel ska prioriteras.

Brott och radikalisering på internet

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 112 och 113 anser motionärerna att polisen måste ges resurser för att utveckla det digitala arbetet mot radikalisering i gamingvärlden och särskilt för att bekämpa brott som begås mot barn och unga och med extrema förtecken.

Hatbrott

I motion 2024/25:213 av Lina Nordquist (L) begärs ett tillkännagivande om att stärka arbetet mot dödande och plågande av renar.

I motion 2024/25:1724 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 1 anser motionären att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att bekämpa antisemitism i Sverige. I yrkande 2 efterfrågar motionären att

Polismyndigheten tillsammans med andra rättsvårdande myndigheter ska underlätta för judar som utsätts för antisemitiska hatbrott att anmäla dessa.

Arbetsmiljöbrott

I kommittémotion 2024/25:3070 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 44 begärs ett tillkännagivande om att stärka Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål.

Bakgrund

Polismyndighetens anslag och uppdrag

Polismyndighetens anslag ökade med 4 miljarder kronor mellan 2024 och 2025, till 45,2 miljarder kronor. Under perioden 2023–2027 beräknas anslaget öka från 37 till 51,9 miljarder kronor, vilket är en ökning med 40 procent. Enligt 2025 års regleringsbrev ska Polismyndigheten särskilt redovisa vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att säkerställa en effektiv förmåga att förebygga och utreda mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, människohandel samt brott mot barn. I redovisningen ska också framgå hur myndigheten har samverkat med Åklagarmyndigheten för att fler brott ska utredas och lagföras.

Sexualbrott och människohandel

Polisens arbete mot sexualbrott och människohandel

I Polismyndighetens årsredovisning för 2024 (s. 26) anges att myndigheten har satsat på att stärka de initiala utredningsåtgärderna i ärenden om våld mot kvinnor genom bl.a. utbildningar samt ökad spridning och användning av metodstöd för initiala utredningsåtgärder. Utbildningsfilmer har tagits fram för att stärka kompetensen att arbeta med sexualbrott. Riktlinjer för spårsäkring vid sexualbrott följs noggrant inom myndigheten, och rutinerna för detta är väletablerade och tydliga. Antalet misstänkta som redovisats till åklagare för våldtäkt ökade med en tredjedel jämfört med 2023 och var 2024 högre än något tidigare år.

Polisens arbete mot sexualbrott mot barn

När det gäller sexualbrott mot barn skriver regeringen i 2025 års budgetproposition följande (prop. 2024/25:1 utg.omr. 4 s. 49 f.).

Polismyndighetens prioritering av bekämpningen av internetrelaterade sexualbrott mot barn framgår bl.a. i Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024 samt i den strategiska inriktningen för nationella operativa avdelningen. Brott mot särskilt utsatta brottsoffer innefattar bl.a. brott mot barn, vilka är prioriterade hos Åklagarmyndigheten och ska handläggas med skyndsamhet. Brotten är ofta svåra att utreda och kan trots prioriteten därför leda till långa utredningstider.

Regeringen beslutade att i både Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens regleringsbrev för 2023 ange att myndigheterna ska

redovisa resultatet av arbetet med de rekommendationer som Riksrevisionen lämnat till myndigheterna i rapporten Internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn – stora utmaningar för polis och åklagare (RiR 2021:25).

För att säkerställa tillgången till it-stöd och utbildning för de som arbetar inom området internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn (ISÖB) har Polismyndigheten infört ett nationellt it-stöd som samtliga åtta specialiserade ISÖB-grupper har tillgång till. Detta har gjort att myndigheten har effektiviserat flödet av övergreppsmaterial mellan regionerna. En utbildning har tagits fram för att sprida förmågan att hantera övergreppsmaterial och det pågår ett arbete med att inkludera ISÖB i utbildningar för utredningsverksamheten inom ramen för brottsutredarprogrammet.

För att möjliggöra uppföljning och kvalitetssäkrade metoder har Polismyndigheten organiserat sin ISÖB-verksamhet enhetligt över hela landet. Polismyndigheten gör bedömningen att det därmed finns bättre förutsättningar för nationell enhetlighet idag än vid tidpunkten för Riksrevisionens granskning.

Under 2023 har Åklagarmyndigheten i samverkan med Polismyndigheten tagit fram en ny rättslig vägledning om utredningar om barnpornografibrott. Vägledningen innehåller en ny arbetsmetod vars främsta syfte är att skapa en sammantaget större lagföringsförmåga i utredningarna. Nya riktlinjer för hur omfattande mängder av övergreppsmaterial ska granskas ingår i vägledningen.

När det gäller det brottsförebyggande arbetet har Polismyndigheten under 2023 arbetat med att ta fram ett metodstöd för att hitta barn som utnyttjas genom köp av sexuell handling. Polismyndigheten har också genomfört projekt "Operation Teenwolf" i syfte att identifiera barn som utnyttjas genom köp av sexuell handling samt fortsatt att sprida kampanjen "Är det delbart?" till lokalpolisområdena som en del av det brottsförebyggande arbetet riktat mot ungdomar.

Polismyndigheten skriver i årsredovisningen för 2024 (s. 22) att myndigheten har utvecklat checklistor för initiala utredningsåtgärder där barn är involverade. Myndigheten har även tagit fram praktisk vägledning när det gäller att planera och genomföra förhör med barn och unga under 18 år som är målsägare, misstänkta eller vittnen. I den ingår även vägledning för vilka anpassningar som behöver göras om barnet har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller ska förhöras i ärenden med digital bevisning i internetrelaterade ärenden. Polismyndigheten bedriver också ett arbete med att digitalisera utbildningarna.

För att minska mängden överskridna tidsfrister vid utredning av brott där barn är involverade har Polismyndigheten bl.a. kontinuerligt utbildat nya utredare i att utreda brott mot barn och unga och utvecklat ledning och uppföljning av utredningar av brott där barn är involverade.

Åklagarmyndighetens arbete mot sexualbrott

I Åklagarmyndighetens årsredovisning för 2024 (s. 36 f.) anges att myndigheten i nära samverkan med polisen har genomfört ett antal aktiviteter med syfte att förbättra och kraftsamla kring utredningar av ärenden med särskilt utsatta brottsoffer och även gjort insatser för att säkerställa kunskapsspridning om rättsliga vägledningar.

Åklagarmyndighetens metodstöd för brott mot särskilt utsatta brottsoffer, SUB – utredningsmetod för brott mot särskilt utsatta brottsoffer (Rättslig vägledning 2023:6), har under året kompletterats med nya rättsliga vägledningar för överträdelse av kontaktförbud samt sexualbrott mot vuxna och barn. Den tidigare handboken Handläggning för brott i nära relation har arbetats om till den nya rättsliga vägledningen Brott i nära relation och olaga förföljelse. I framför allt den rättsliga vägledningen om särskilt utsatta brottsoffer poängteras det att en snabb lagföring är viktig. Förundersökningsarbetet ska tidigt prioriteras på de brottsmisstankar som bedöms kunna leda till en snabb lagföring.

Inom alla åklagarområden finns åklagare med särskild utbildning och erfarenhet inom ämnesområdet. På nationell nivå finns ämnesspecialister som bl.a. ansvarar för att leda de nationella rättsliga nätverken. De bidrar också till kompetensutveckling inom myndigheten. Inom ramen för den löpande samverkan med Polismyndigheten genomförs också myndighetsgemensamma aktiviteter och utbildningar som t.ex. workshoppar om brott i parrelation, sexualbrott och kontaktförbud. Studiebesök till ett annat åklagarområde och en annan polisregion för erfarenhetsutbyte har också genomförts av åklagare och utredare gemensamt.

Varje år hålls ett nationellt erfarenhetsseminarium med åklagare som handlägger brott i parrelation, sexualbrott och brott mot barn. Seminariets syfte är att presentera rättslig utveckling och metodutveckling samt ge möjlighet till erfarenhetsutbyte och information.

Årets arbete med att införa rättsliga vägledningar tillsammans med Polismyndigheten antas ha bidragit till att stärka den operativa förmågan att utreda brott mot barn. Utvecklingen har under året varit positiv. Bland annat har en tredelad rättslig vägledning om sexualbrott tagits fram där en del är särskilt inriktad på sexualbrott mot barn.

Samtyckeslagens tillämpning och konsekvenser

I Brottsförebyggande rådets (Brå) rapport Samtyckeslagens tillämpning och konsekvenser från februari 2025 (2025:3) konstateras att införandet av den s.k. samtyckeslagstiftningen har lett till att både antalet anmälningar och antalet åtal för våldtäkt har ökat jämfört med före lagändringarna 2018. Det årliga antalet anmälningar om våldtäkt har därefter planat ut. År 2023 var antalet anmälningar om våldtäkt 6 239. Personuppgiften, dvs. andelen åtal i förhållande till antalet anmälningar har ökat från 7 procent 2017 till 11 procent 2023. Antalet fällande domar för våldtäkt av normalgraden har legat ganska stabilt på omkring 300 per år sedan 2019. Den ökning som har skett sedan 2018 utgörs helt av ”nya” fall där brottet uteslutande rör att målsäganden inte deltagit frivilligt i den sexuella handlingen. Antalet anmälda våldtäkter som skett genom våld tycks snarare vara något lägre under den undersökta perioden den 1 juli 2022–30 juni 2023 än den var 2016.

Brå skriver vidare att de utredningsgrupper inom polisen som arbetar med våldtäkt har fått kraftigt ökade resurser de senaste åren. I genomsnitt har

regionernas resurser till s.k. BINR-grupper (brott i nära relation) ökat med 50–90 procent sedan 2018. I mycket stor utsträckning följer polisen de riktlinjer som finns om vad som ska göras i en utredning om våldtäkt (när åtgärden är relevant och möjlig). Genomgången av polisutredningar – och gruppintervjuer med utredare – talar inte heller för att polisen tar mindre allvarligt på de ”nya” fallen än på de ”gamla”. Polisen håller fler förhör per utredning och genomför fler alkohol- och drogtestar än före lagändringarna. Insatserna är inte färre i utredningar om ”nya” fall än i övriga utredningar.

Människohandel och prostitution

Polisen anger på sin webbplats att människohandel är ett prioriterat område för myndigheten. Polisens övergripande strategi för att komma åt människohandeln är att bekämpa de organiserade nätverk som redan finns i Sverige och arbeta förebyggande så att nya nätverk inte vill etablera verksamhet i landet. Människohandlare ägnar sig ofta åt flera typer av brottslighet. För att komma åt de nätverk som redan etablerat sig i Sverige försöker polisen att lagföra medlemmarna för deras samlade brottslighet. Ambitionen är att komma åt de pengar som går in i verksamheten. Efterfrågan på sexuella tjänster och billig arbetskraft är en stor del av problemet, och mycket av det förebyggande arbetet handlar om att påverka inställningen hos dem som köper tjänster av personer som utnyttjas av människohandlare.

Ett viktigt led i arbetet mot människohandel är samverkan med andra myndigheter. Polisen samarbetar bl.a. med Migrationsverket, socialtjänsten, Arbetsmiljöverket, Åklagarmyndigheten och Skatteverket.

Polisen har en samverkansöverenskommelse med Stockholms stad som ingicks under 2023. Den innebär bl.a. gemensamma mål och en samplanering kring uppsökande arbete mot sexköpare och stöd till personer som befinner sig i prostitution.

Med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer, som antogs den 27 maj 2024, tillsatte regeringen i februari 2025 en särskild utredare som ska analysera och föreslå vilka författningsändringar och andra åtgärder som krävs i syfte att anpassa svensk rätt till direktivet. Uppdraget ska redovisas senast den 8 december 2025 (dir. 2025:8).

Polisens arbete mot brott i nära relationer

I Polismyndighetens årsredovisning för 2024 anges att myndighetens arbete mot mäns våld mot kvinnor har haft en positiv utveckling (s. 23 f.). Myndigheten har fortsatt utveckla det förebyggande arbetet mot högriskaktörer inom grovt våld mot kvinnor i syfte att förhindra att våldet sker. Inom ramen för den nationella polisoperationen Beta har perspektivet skiftats mot våldsutövare. Polismyndigheten har kartlagt närmare 700 individer som högriskaktörer i relationsvåld eller som potentiella serievåldtäktsaktörer för att

kunna genomföra våldsreducerande insatser. Inom operationen Beta vidareutvecklas och testas olika metoder och arbetssätt som sedan sprids i polisregionerna. Olika våldsreducerande åtgärder har riktats mot identifierade högriskaktörer, och i flera fall är bedömningen att åtgärderna har minskat aktörernas våld, åtminstone på kort sikt.

Polismyndigheten uppger vidare att den har vidtagit flera förebyggande åtgärder mot individer som utövar våld mot kvinnor, bl.a. följande:

- Gjort ca 8 000 anmälningar till socialtjänsten om oro för att barn far illa på grund av brott i nära relation.
- Fortsatt arbeta med riskreducerande insatser (RRI) mot aktörer som utövar våld mot kvinnor. RRI är en brottsförebyggande metod som går ut på att genom strukturerade proaktiva samtal få hotaktörer att förändra sitt beteende. Det handlar ofta om brott som olaga hot, ofredande och överträdelse av kontaktförbud. RRI är ett viktigt verktyg för att minska våldet hos de mest motiverade gämningspersonerna.
- Bidragit till att ca 2 750 kontaktförbud har utfärdats. Antalet beviljade kontaktförbud har ökat med 10 procent jämfört med 2023, medan antalet ansökningar som inte beviljats har minskat med 2 procent.
- Genomfört kampanjen Våld är inte en privatsak. Syftet är att få fler våldsutsatta att kontakta Polismyndigheten, att få fler tips från vittnen och anhöriga, och att visa att våldsutövare står i fokus för myndighetens arbete att stoppa våldet.

Åtgärderna bedöms sammantaget bidra till att minska det systematiska våldet mot kvinnor, åtminstone på kort sikt.

I årsredovisningen anges också att Polismyndigheten under 2024 har satsat på att stärka de initiala utredningsåtgärderna i ärenden om våld mot kvinnor genom bl.a. utbildningar samt ökad spridning och användning av metodstöd för initiala utredningsåtgärder. Åtgärden har syftat till att öka kvaliteten på utredningar om våld mot kvinnor så att fler ärenden kan gå till åtal.

Brott och radikalisering på internet

I regeringens skrivelse Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga, förhindra, skydda och hantera (skr. 2023/24:56) redovisar regeringen en ny samlad nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism. Regeringen anför i skrivelsen att det i arbetet med att förebygga att minderåriga radikaliserar och rekryteras är viktigt att väga in att generationerna födda på 2000-talet har vuxit upp i en digitaliserad värld. Yrkesverksamma behöver därför ha tillgång till kunskap om den propaganda som sprids i digitala miljöer, inklusive på olika spelplattformar. I och med den funktion som Center mot våldsbejakande extremism (CVE) har att samla och sprida kunskap om våldsbejakande extremism som är baserad på forskning och beprövad erfarenhet samt verka för en kunskapsbaserad praktik finns i dag

bättre förutsättningar för detta. Vidare anføres att Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) sedan 2022 har ett permanent uppdrag att kartlägga våldsbejakande extremism och rasism i digitala miljöer. Myndigheten har i ett antal rapporter lyft fram hur internet och sociala medier gjort det möjligt för nischade subkulturer och våldsbejakande extremistiska grupperingar att sprida våldsförhållande budskap. Dessa budskap spelar en roll både i radikaliseringsprocesser och planeringen av våldsdåd och terrorism.

I skrivelsen anføres vidare att det är viktigt att yrkesverksamma har tillgång till verktyg för att kunna arbeta uppsökande på olika digitala plattformar som ungdomar använder dagligen. I Försvarshögskolans studie Webbpolisering, gaming och kontranarrativ – digitalt förebyggande arbete mot extremism och våldsbejakande extremism analyseras 15 nätbaserade insatser som har utvecklats i olika länder och hur dessa insatser används för att förebygga extremism. Studien lyfter bl.a. fram exempel på polisens och socialtjänstens arbete på nätet och visar på vikten av att dessa aktörer etablerar en dynamisk onlinenärvaro i det dagliga arbetet.

Regeringen konstaterar också att Säkerhetspolisen har lyft fram att digitala plattformar kan vara en riskmiljö för unga som mår dåligt. Flera av de unga som haft planer på eller som har genomfört attentat i skolan har haft problem med psykisk ohälsa. Mycket tyder även på att radikaliseringsprocessen för minderåriga går fortare än för vuxna och att det är våldet i propagandan som lockar snarare än ideologi och politik. Barn och unga behöver även stöd för att utveckla sin motståndskraft mot antidemokratiska budskap. Mediemyndigheten arbetar för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda barn från skadlig påverkan och har i uppdrag att verka för medie- och informationskunnighet i Sverige. Skolpersonal och personal inom elevhälsan har goda möjligheter att fånga upp signaler från enskilda elever och från kamrater. Kunskap om våldsbejakande extremism och skolpersonalens förmåga att bistå med insatser utgör centrala delar i det förebyggande arbetet och behöver därför stärkas. Föräldrar behöver också ha kunskap om vilka budskap barn och unga kan bli utsatta för i sociala medier och på spelplattformar. Som framgår av skrivelsen har regeringen gett Folkhälsomyndigheten i uppdrag att hämta in och sammanställa kunskap om sambandet mellan hälsoeffekter och digital medieanvändning bland barn och unga. Myndigheten ska bl.a. ta fram åldersanpassad vägledning samt sprida och kommunicera detta till barn, unga, föräldrar och vårdnadshavare och andra aktörer. Uppdraget genomförs i samverkan med Mediemyndigheten. När det gäller inriktningen för det fortsatta arbetet anges att berörda myndigheter ska fortsätta ta fram kunskapsunderlag och lägesbilder om rasism, våldsbejakande extremism och terrorismrelaterat material i digitala miljöer. Vidare anges att yrkesverksamma behöver rätt verktyg för att kunna vidta insatser som förebygger hot och hat, våldsbejakande extremism och terrorism, även i digitala miljöer.

I budgetpropositionen för 2025 anför regeringen bl.a. följande om hoten mot Sveriges säkerhet (prop. 2024/25:1 utg.omr. 4 s. 30 f.):

Polismyndigheten ser två särskilda utmaningar. Dels den starka kopplingen mellan radikaliserings, minderåriga och slutna online-forum, dels ökningen av antalet individer i Sverige med avsikt och förmåga att delta i våldsbejakande extremistisk verksamhet och terrorism. Lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete innebär nya möjligheter för samarbetet mellan polis och kommuner för att möta dessa utmaningar. Polismyndigheten deltar sedan 2022 i en aktörsgemensam arbetsgrupp skapad av Center mot våldsbejakande extremism (CVE), som tar fram rekommendationer kring aktörssamverkan vid oro för en elev eller vid en allvarlig händelse som uppstår på en skola. Samarbetet mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen för att reducera de våldsbejakande extremistmiljöerna fortsatte att fördjupas under 2023 och riktas mot tongivande individer inom miljöerna som är brottsaktiva, rekryterar eller finansierar. Polismyndigheten är behörig myndighet för att hantera ärenden med koppling till EU:s förordning om åtgärder mot spridning av terrorisminnehåll online. Förordningen och lagen (2023:319) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om åtgärder mot spridning av terrorisminnehåll online innebär att behöriga myndigheter har rättsliga verktyg för att motverka att terrorisminnehåll sprids på internet. Detta görs bl.a. genom att utfärda en order om att terrorisminnehåll ska avlägsnas eller göras oåtkomligt på webbsidor, sociala medietjänster, videotjänster m.m. Sedan förordningens ikraftträdande 2022 har det inte inkommit något ärende till Polismyndigheten som föranlett en avlägsnandeorder.

Hatbrott

Den 12 december 2024 beslutade regeringen om en handlingsplan mot rasism och hatbrott. Enligt regeringen ska arbetet på området bli träffsäkert, utvärderingsbart och långsiktigt. Ett särskilt fokus läggs på områdena skola, rättsväsende, välfärd samt arbetsliv.

I fråga om rättsväsendet anges följande delmål.

- Polismyndigheten ska fortsätta utveckla dels sitt arbete med att utreda och lagföra personer för hatbrott och andra brott som hotar demokratin, dels arbetet mot it-relaterade hatbrott och andra brott som hotar demokratin. Polismyndigheten ska även ha kontinuerlig dialog och samarbete med grupper som upplever sig utsatta för hatbrott.
- Brottsförebyggande rådet ska ta fram kunskap om den judiska minoritetens utsatthet för antisemitism. I uppdraget ingår att beskriva hatbrottsmarkerade polisanmälningar med antisemitiska motiv och studera samtida erfarenheter av antisemitiska hatbrott samt otrygghet och rädsla för sådana brott, som de framträder i de judiska församlingarna och organisationerna.
- Brottsoffermyndigheten ska ta fram och sprida information till de som riskerar att utsättas eller har utsatts för hatbrott. Arbetet ska inkludera insatser riktade till verksamma inom myndigheter och civilsamhället som olika motiv. Utgångspunkten för arbetet är att det ska få fler att polis-anmäla händelser som kan vara hatbrott.
- Brottsoffermyndigheten ska följa upp vad informationsinsatserna från tidigare uppdrag (Ku2020/01463, Ju2021/03329) har inneburit för personer som har utsatts för brott på nätet. Myndigheten ska utveckla

informationsinsatser och kunskap om internet som brottsplats samt om näthatets omfattning och mekanismer.

- Åklagarmyndigheten ska inom ramen för pågående arbete inrätta ett digitalt nätverk med utpekade hatbrottsåklagare för att förbättra förutsättningarna att identifiera och hantera utmaningar på området och sprida relevant information vidare i organisationen.

Forum för levande historia får i uppdrag att samordna och följa upp genomförandet av handlingsplanen. Myndigheten ska bland annat ta fram ett uppföljningssystem och varje år lämna en samlad redovisning av arbetet till regeringen.

I ett svar på en skriftlig fråga från februari 2025 (fr. 2024/25:771) anförde justitieministern att regeringen ser mycket allvarligt på hat och hot som riktas mot samer. Han anförde vidare att det i handlingsplanen mot rasism och hatbrott konstateras att rasism mot samer kan ta sig uttryck i gärningar mot renar, då renen ofta upplevs som tätt sammankopplad med samisk kultur. Om ett brott ska bedömas som hatbrott beror på om det finns ett hatbrottsmotiv, dvs. att ett motiv för brottet har varit att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av t.ex. etniskt ursprung. För brott som har begåtts med hatbrottsmotiv finns en särskild straffskärpningsgrund som innebär att de brotten kan straffas hårdare. Beroende på motivet kan brott som gäller renar alltså redan i dag utgöra hatbrott.

I april 2024 gav Regeringen Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att ta fram kunskap om den judiska minoritetens utsatthet för antisemitism. Brå ska inom ramen för uppdraget beskriva polisanmälningar om hatbrott med antisemitiska motiv som registrerats mellan oktober och december 2023 samt motsvarande period 2022. Brå ska även studera samtida erfarenheter av antisemitiska hatbrott samt otrygghet och rädsla för sådana brott.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 5 juni 2025.

Arbetsmiljöbrott

Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål är en nationell operativ enhet inom Åklagarmyndigheten. Vid enheten handläggs ärenden om brott mot miljöbalken med tillhörande förordningar och föreskrifter, arbetsmiljöbrott och brott mot arbetsmiljölagen, brott mot lagen om åtgärder mot förorening från fartyg med tillhörande förordningar och föreskrifter, miljöbrottslighet som åtalas med stöd av annan primär lagstiftning som brottsbalken samt grova jaktbrott för de fredade rovdjuren. Riksenheten har kansliort i Malmö och bedriver verksamhet på fem ställen i landet: Malmö, Göteborg, Jönköping, Stockholm och Östersund. Varje arbetsställe har ett geografiskt ansvarsområde.

I budgetpropositionen för 2025 framhåller regeringen att den genomför omfattande åtgärder som syftar till att stärka rättsväsendets brottsbekämpande förmåga och effektivitet samt att förstärka samhällets reaktion på brott genom mer resurser, nya verktyg och skärpta straff (prop. 2024/25:1 utg.omr. 4).

Bland annat tillförs Åklagarmyndigheten medel för att öka antalet medarbetare och för att stärka arbetet mot arbetslivskriminalitet. Anslaget för 2025 ökar från ca 2,6 miljarder kronor till knappt 2,8 miljarder kronor och fram till 2027 väntas anslaget öka till ca 3 miljarder kronor.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om att prioritera vissa typer av brott. När utskottet under våren 2022 behandlade Riksrevisionens rapport Internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn – stora utmaningar för polis och åklagare noterade utskottet bl.a. att det inte angavs om eller på vilket sätt rekommendationerna skulle komma att tas om hand av myndigheterna. Utskottets uppfattning var att de redovisade åtgärderna inte var tillräckliga och att regeringen borde säkerställa att Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten vidtog åtgärder i enlighet med Riksrevisionens rekommendationer. Utskottet föreslog att riksdagen skulle tillkännage detta till regeringen, vilket riksdagen gjorde (bet. 2021/22:JuU16, rskr. 2021/22:244). I regeringens återrapportering av vissa tillkännagivanden som gäller rättsväsendet i 2025 års budgetproposition anges att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat (prop. 2024/25:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.7 s. 49 f.). Utskottet hade inget att invända mot regeringens redovisning av tillkännagivandet (bet. 2024/25:JuU1 s. 22).

I motionsbetänkandet Våldsbrott och brottsoffer från 2021 föreslog utskottet ett tillkännagivande med anledning av en motion om att det brottsutredande arbetet kring våld i nära relationer behöver effektiviseras, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2020/21:JuU27 s. 13 f., rskr. 2020/21:345). I regeringens skrivelse Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 redogör regeringen för att det pågår arbete med anledning av tillkännagivandet, men att punkten inte är slutbehandlad (skr. 2024/25:75 s. 81 f.).

Våren 2024 avstyrktes motioner om prioriteringen av olika brott, dels med hänvisning till pågående arbete, dels då bedömningen av vilka insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet bör göras vid Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. Utskottet följde utskottets förslag (bet. 2023/24:JuU16 s. 37 f., prot. 2023/24:101).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin uppfattning att bedömningen av vilka insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet främst bör göras vid Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. När det gäller flera brottstyper som lyfts fram i motionsförslagen pågår det därtill arbete inom Polismyndigheten. Vad särskilt gäller polisens arbete mot sexualbrott, människohandel och brott i nära relationer kan utskottet konstatera att myndigheten bl.a. på olika sätt satsat på att stärka den utredande

verksamheten och fortsatt utveckla det brottsförebyggande arbetet, samt att det tillförts resurser för detta. Utskottet avstyrker därför motionerna 2024/25:1118 (M) yrkandena 1–4, 2024/25:1649 (S) yrkandena 2 och 3, 2024/25:2059 (C) yrkande 5, 2024/25:2340 (S) yrkande 3, 2024/25:2593 (M), 2024/25:2614 (MP) yrkande 6, 2024/25:2890 (SD) yrkande 11 samt 2024/25:3111 (S) yrkandena 75 och 76.

När det gäller radikalisering av unga på nätet är det tydligt att detta är ett fenomen som har vuxit de senaste åren. Som framgår av regeringens skrivelse om en ny samlad nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism har flera myndigheter fått i uppdrag att bemöta denna utveckling, vilket utskottet välkomnar. Med hänvisning till det pågående arbetet avstyrker utskottet motion 2024/25:3111 (S) yrkandena 112 och 113.

Även när det kommer till hatbrott framgår det av redogörelsen ovan att polisen tillsammans med flera andra myndigheter inom rättsväsendet har fått i uppdrag att arbeta mot denna typ av brott. Utskottet finner därför inte skäl att ta något initiativ med anledning av motionerna 2024/25:213 (L) och 2024/25:1724 (KD) yrkandena 1 och 2.

Vad slutligen gäller arbetsmiljöbrott och förutsättningarna för Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål, har Åklagarmyndigheten, som enheten lyder under, fått ett högre anslag för 2025, bl.a. för att stärka arbetet mot arbetslivskriminalitet, och anslaget beräknas öka ytterligare för 2026 och 2027. Utskottet finner mot den bakgrunden inte att det finns anledning för något tillkännagivande om Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål. Motion 2024/25:3070 (S) yrkande 44 avstyrks.

Sekretessbestämmelser m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. översyn av sekretessregler och säkerhetsprövningar.

Motionerna

Översyn av sekretessregler

I motion 2024/25:822 av Eva Lindh (S) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att göra nödvändiga ändringar i offentlighets- och sekretesslagen för att möjliggöra anmälningar av brott som begås inom rättspsykiatrin. Enligt motionären kan personal inom rättspsykiatrin på grund av sekretess inte anmäla brott som begås av intagna.

Säkerhetsprövningar och registerkontroller m.m.

I motion 2024/25:220 av Josef Fransson (SD) vill motionären att det alltid bör göras en utredning som leder till dokumentation när det framkommer att

tjänstemän inom myndigheter och förvaltningar har ett otillbörligt samröre med gängkriminella, så att det inte ska vara möjligt för personen att ta jobb på en annan myndighet. Det ska även gälla för polisstudenter.

I motion 2024/25:368 av Azadeh Rojhan (S) begärs ett tillkännagivande om att det kommande lagförslaget om säkerhetsprövningar ska ha tydliga och objektiva riktlinjer som inte leder till diskriminering av svenska medborgare baserat på deras ursprung eller bakgrund.

I motion 2024/25:2507 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att skyndsamt ge kommunerna ökade möjligheter att genomföra bakgrundskontroller av anställda och arbetssökande.

Enligt motion 2024/25:2529 av Helena Storckenfeldt och Gustaf Göthberg (båda M) bör det övervägas om det ska finnas möjlighet för företag och andra arbetsgivare i säkerhetsföretag att göra utförliga bakgrundskontroller av personal genom nyttjande av privata rättsdatabaser.

Informatörer

I motion 2024/25:1176 av Torsten Elofsson (KD) anser motionären att frågan om ökat källskydd för polisens informatörer bör utredas och implementeras i svensk lagstiftning.

Kommunala informationstavlor

I motion 2024/25:674 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att polisen ska få rätt till användning av kommunala informationstavlor och liknande för att sprida exempelvis viktig information om eftersökta fordon och i yrkande 2 anser motionärerna att regeringen bör ta fram en nationell strategi för polisens möjlighet att använda kommunala informationstavlor och liknande.

Bakgrund

Översyn av sekretessregler

Om en uppgift omfattas av sekretess gäller sekretessen enligt 8 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, som huvudregel också i förhållande till andra myndigheter. Undantag görs i särskilda fall genom s.k. sekretessbrytande bestämmelser, i vilka det regleras att sekretess inte hindrar att vissa uppgifter lämnas till vissa myndigheter eller verksamhetsgrenar.

Inom hälso- och sjukvården gäller sekretess för uppgifter om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgifterna kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men (25 kap. 1 § OSL).

I 10 kap. OSL finns vissa sekretessbrytande bestämmelser om undantag från sekretess. Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas ut till en enskild

eller till en annan myndighet om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet (10 kap. 2 § OSL).

Bestämmelsen ska tillämpas restriktivt (se prop. 1979/80:2 Del A s. 465 och 494). När det gäller frågan om i vilken utsträckning sekretessbelagda uppgifter får röjas genom anmälan eller angivelse till åtal uttalades det vid bestämmelsens införande att det många gånger måste ligga inom myndighetens verksamhet att se till att misstanke om brott blir utredd. Som exempel nämndes olika brott som riktades mot myndighetens egen verksamhet, t.ex. att misstänkt barnmisshandel kommer till en socialnämnds kännedom eller att myndigheten upptäcker försök att genom vilseledande uppgifter få socialhjälp. Det ligger i denna myndighets intresse att få utrett huruvida misshandel verkligen har förekommit, och i vissa fall måste nämnden se till att brottet beivras (s. 123).

Hälso- och sjukvården kan vidare med stöd av bestämmelsen i 10 kap. 21 § OSL till bl.a. Polismyndigheten lämna ut uppgifter som normalt omfattas av sekretess vid misstanke om vissa brott mot barn. Hälso- och sjukvårdspersonal får även lämna ut en uppgift till polisen bl.a. enligt 10 kap. 23 § OSL om misstanken angår

1. brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år
2. försök till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år, eller
3. försök till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år, om gärningen innefattat försök till överföring av sådan allmänfarlig sjukdom som avses i 1 kap. 3 § smittskyddslagen (2004:168).

Genom en lagändring som antogs i februari 2025 och som trädde i kraft den 1 april i år ändras kravet på brottets allvar för att bryta sekretessen, från misstanke om brott där straffskalan börjar på ett års fängelse till brott där straffskalan börjar på sex månaders fängelse (prop. 2024/25:65, bet. 2024/25:JuU9, rskr. 2024/25:148).

I ett ärende, som i korthet handlade om att en patient på rättspsykiatrisk klinik polisanmälades för försök till främjande av flykt, uttalade chefsjustitieombudsmannen (chefsJO) att bestämmelsen i 10 kap. 2 § OSL är av undantagskaraktär, och att en vårdgivare som bedriver sluten rättspsykiatrisk vård bl.a. har till uppgift att tillgodose patientens behov av god vård och i förekommande fall även samhällsskyddet. För att vårdgivaren ska kunna lyckas med sitt uppdrag måste det finnas förtroende och respekt mellan vårdpersonalen och patienterna. ChefsJO konstaterade att försök till främjande av flykt inte är ett brott av det slag att uppgifterna kunde lämnas till polisen med stöd av de bestämmelserna i 10 kap. 23 § OSL och att det inte heller varit nödvändigt att lämna ut de aktuella uppgifterna enligt 10 kap. 2 §. Det har således inte funnits någon sekretessbrytande bestämmelse som var tillämplig när uppgifterna lämnades ut, och sammantaget förtjänade chefsöverläkaren allvarlig kritik för sitt agerande (JO dnr 1936–2019).

Säkerhetsprovningar och registerkontroller m.m.

Säkerhetsprovningar

En säkerhetsprovning ska enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) göras innan en anställning eller ett annat deltagande i säkerhetskänslig verksamhet påbörjas och ska innefatta en grundutredning och som huvudregel en registerkontroll samt i vissa fall en särskild personutredning. Säkerhetsprovningen ska löpande följas upp och omprövas, om det finns skäl för det. En registerkontroll och särskild personutredning får göras endast om den som säkerhetsprovningen gäller har lämnat sitt samtycke till det. Samtycket ska anses gälla också kontroller och utredningar under den tid som deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår.

Beslut i säkerhetsprovningsärenden kan i dag inte överklagas.

Den 10 december 2024 överlämnades utredningen Säkerhetsprovningar–nya regler (SOU 2024:88) till regeringen. Utredningen föreslår vissa ändringar i säkerhetsskyddslagens regler om vilket underlag som ska ingå i en säkerhetsprovning och vilka personliga förhållanden som normalt bör omfattas av en grundutredning.

Det föreslås även att det ska införas en möjlighet att stänga av en statligt anställd från arbetet om denne inte anses lämplig ur säkerhetssynpunkt att delta i säkerhetskänslig verksamhet.

Slutligen föreslås även att vissa säkerhetsprovningsbeslut ska kunna överklagas och att en ny myndighet skapas för att hantera dessa överklaganden.

Utredningen föreslår att de ändringar som rör grundutredningen och den nya regleringen kring avstängning ska träda i kraft den 1 juni 2026. När det gäller frågan om överprövningsprocessen krävs det enligt utredningen ytterligare utredning, och något förslag om tidpunkt för ikraftträdande lämnas därför inte i den delen.

Registerkontroll

Uppgifter om den som har dömts eller på annat sätt lagförts för brott finns i belastningsregistret som förs av Polismyndigheten. Bestämmelser om belastningsregistret finns i lagen (1998:620) om belastningsregister med tillhörande förordning (1999:1134).

Vem som har rätt att få uppgifter från registret regleras i 6–14 §§ lagen om belastningsregistret. Regleringen utgår ifrån tre kategorier; svenska myndigheter, enskilda och utländska myndigheter. Vad gäller svenska myndigheter har vissa myndigheter rätt att få del av fullständiga uppgifter. Andra myndigheter har rätt att få uppgifter om vissa kategorier av brott. Metoden för att få del av uppgifterna skiljer sig vidare åt.

En enskild har i vissa situationer rätt att få del av uppgifter ur belastningsregistret om en annan enskild (10 § lagen om belastningsregister). Detta kan bli aktuellt om det behövs för att pröva en fråga om anställning eller uppdrag i en verksamhet som avser vård, eller som är av betydelse för

förebyggande eller beivrande av brott, i den utsträckning regeringen för vissa typer av fall föreskriver det. Sådana föreskrifter finns såvitt avser larminstallationsföretag, i fråga om den som söker sådan anställning i företaget i vilken ingår befattning med larminstallationer, och avseende enskilda arbetsgivare inom vårdsektorn, i fråga om den som söker anställning eller uppdrag.

I oktober 2024 överlämnades en promemoria (Ds 2024:24) till regeringen med förslag om att

- det ska bli möjligt att göra registerkontroller vid anställning som innebär arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning
- registerkontrollerna av dem som arbetar med barn ska utökas till att omfatta fler brott och uppgifter ur misstankeregistret
- kommuner ska få möjlighet att besluta om registerkontroller vid anställning till befattningar som är kritiska för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Promemorian remissbehandlas.

Åtgärder mot otillåten påverkan från organiserad brottslighet

I en interpellation från november 2024 om arbetet mot otillåten påverkan (ip. 2024/25:106) anförde justitieministern bl.a. följande:

Under året har regeringen också beslutat om en ny handlingsplan mot korruption och otillåten påverkan. Handlingsplanen är en viktig grund för att stärka den offentliga förvaltningens förmåga att stå upp mot korruption, infiltration och otillåten påverkan.

För att ytterligare utveckla det förebyggande arbetet mot otillåten påverkan behövs det mer och fördjupade kunskaper och mer stöd att luta sig mot för olika aktörer. Därför fick Brå förra året regeringens uppdrag att studera systemhotande aktörer och grupperingar som utövar otillåten påverkan mot förtroendevalda, politiska partier och beslutande församlingar (Ju2023/00880).

Brå ska särskilt fokusera på otillåten påverkan från aktörer och grupperingar inom den organiserade brottsligheten och i kriminella nätverk. Tillsammans med Statskontoret har Brå också fått i uppdrag att ta fram och sprida stödmaterial som kan användas för att förebygga och hantera otillåten påverkan i myndigheter under regeringen, kommuner och regioner (Fi2024/01456).

Vidare föreslås i departementspromemorian Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner (Ds 2024:10) att en skyldighet i kommunallagen införs för kommuner och regioner att förebygga ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld för vissa förtroendevalda. Förslaget syftar till att stärka skyddet, samtidigt som det bedöms stärka den lokala demokratin och ha en brottsförebyggande effekt.

Informatörer

En informatör är en person som lämnar förtrolig information om brott eller brottslingar till polisen. Informatören är ofta en person som frivilligt befinner sig i en grupp av kriminella personer och agerar inom den gruppen.

Informatören är medveten om att informationen inhämtas som ett led i polisens arbete men är inte att betrakta som underställd polisen (Fitger m.fl., Rättegångsbalken [3 december 2024, Juno], kommentaren till 36 kap. 4 §).

Användningen av informatörer är inte lagreglerad.

När en förundersökning har slutförts har den misstänkte och försvararen enligt 23 kap. 18 a § rättegångsbalken rätt att ta del av det som har förekommit vid förundersökningen, s.k. slutdelgivning. Förhållandet mellan insynsrätten och sekretess vid slutdelgivning regleras i 10 kap. 3 a § OSL. Av bestämmelsen följer att en förutsättning för att rätten till insyn ska kunna begränsas är att det rör sig om en uppgift som inte har betydelse för åtalsfrågan. Att en misstänkt och dennes försvarare har en absolut rätt att ta del av material och uppgift av betydelse för åklagarens beslut i åtalsfrågan är avgörande för bl.a. möjligheten att planera ett försvar. Det är också en rätt som följer av artikel 6 i Europakonventionen om rätten till en rättvis rättegång. För informatörer och andra uppgiftslämnare har det bedömts att det som regel är ovanligt att uppgiften om namn har betydelse för ställningstagande i åtalsfrågan eller för den misstänktes försvar. Av detta skäl behöver sådana uppgifter i regel inte tas med i förundersökningen och om så ändå sker kan dessa i regel tas med i sidomaterialet. Att ett tillslag har skett efter provokativa åtgärder av en infiltratör är emellertid ett exempel på när en sådan uppgift inte bör kunna undanhållas för en misstänkt; särskilt inte om infiltratören haft en central och aktiv roll som provokatör och det inte går att avslöja förekomsten av provokation utan hans eller hennes uppgifter (JO 2008/09 s. 140 och prop. 2016/17:68 s. 72 f.).

Kommunala informationstavlor

Det är kommunerna som ansvarar för sina informations- och anslagstavlor och vilken teknik som dessa ska använda sig av.

I departementspromemorian Förbättrade möjligheter för polisen att använda kamerabevakning (Ds 2024:11) föreslås att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska få bedriva kamerabevakning på platser som allmänt används för trafik med motorfordon utan att användningen föregås av en dokumenterad intresseavvägning. Vidare föreslås en utvidgad uppgiftsskyldighet för Transportstyrelsen om uppgifter från trängselskatte-kameror och infrastrukturavgiftskameror. Uppgifter från kamerabevakning ska även kunna göras gemensamt tillgängliga.

I promemorian föreslås även att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen i vissa fall får ges tillstånd att använda system för biometrisk fjärridentifiering i realtid på allmän plats för brottsbekämpningsändamål. I promemorian anges att det krävs ytterligare bestämmelser för att en regel som ger Polismyndigheten och Säkerhetspolisen möjlighet att använda teknik för ansiktsgenkänning i realtid ska kunna träda i kraft. Det är fråga om bl.a. föreskrifter om vilken eller vilka myndigheter som ska vara marknads-kontrollmyndighet till vilken varje användning av ett system för biometrisk

fjärridentifiering i realtid på allmän plats ska anmälas. Promemorian har remitterats och remisstiden gick ut den 16 september 2024. Förslaget, och nödvändiga kompletteringar till detta, bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade våren 2022 en motion om att säkerhetsföretag ska få göra bakgrundskontroller genom nyttjande av privata rättsdatabaser. Utskottet fann inte skäl att ställa sig bakom motionen som avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2021/22:JuU22 s 95 f., rskr. 2021/22:270).

Utskottets ställningstagande

Som framgår av redogörelsen har en lagändring helt nyligen trätt i kraft som utökar möjligheten att anmäla brott som begås inom rättspsykiatri. Med hänvisning till detta avstyrker utskottet motion 2024/25:822 (S) yrkande 6.

När det gäller motioner om säkerhetskontroller och registerkontroller pågår det lagstiftningsarbeten på båda dessa områden. Utskottet anser inte att det finns skäl att föregripa detta arbete och avstyrker motionerna 2024/25:220 (SD), 2024/25:368 (S), 2024/25:2507 (S) och 2024/25:2529 (M).

Enligt utskottet är den avvägning mellan partsinsyn och skydd för informatörers identitet som i dag råder välbalanserad och motion 2024/25:1176 (KD) avstyrks.

Även motion 2024/25:674 (SD) yrkandena 1 och 2 om kommunala informationstavlor avstyrks.

Åtgärder mot organiserad brottslighet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. brottsförebyggande arbete för att bekämpa nyrekrytering.

Jämför reservation 12 (S).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 3 framhålls vikten av att bryta nyrekryteringen till gängkriminalitet, där det är viktigt med brottsförebyggande arbete, och enligt yrkande 35 bör EU-kommissionen ta fram en handlingsplan för att stärka arbetet med att stoppa denna nyrekrytering. I motion 2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att bekämpa den grova organiserade brottsligheten också genom förebyggande insatser. I yrkande 12 framhålls behovet av en nationell definition av brottsförebyggande arbete.

Även i motion 2024/25:2505 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S) efterfrågas en definition av brottsförebyggande arbete.

I motion 2024/25:449 av Serkan Köse (S) yrkande 1 begärs tillkännagivanden om att regeringen ska införa ett nationellt helhetsprogram för att motverka organiserad gängkriminalitet, med fokus på integrerade samhällstjänster, digitala verktyg för brottsprevention och en nationell plattform för samverkan. I yrkande 2 begärs att regeringen ska inrätta en nationell samordnare mot gängkriminalitet, med mandat att samordna tvärsektoriella insatser och hålla regelbundna sammanträden med berörda sektorer, och i yrkande 3 begärs att regeringen ska låta inrätta lokala insatsstyrkor mot gängkriminalitet, särskilt i specifikt utsatta områden där problemen är som mest akuta, för att fokusera på att bekämpa gängrelaterad brottslighet.

Enligt motion 2024/25:2459 av Gustaf Lantz och Joakim Sandell (båda S) bör det införas krav på kriminalitetskonsekvensbeskrivning för offentliga verksamheter som kan påverkas av organiserad brottslighet, liknande nuvarande krav på miljökonsekvensbeskrivningar.

Bakgrund

Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet

I regeringens skrivelse från våren 2024, *Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet* (skr. 2023/24:67), redogör regeringen för sin strategi mot organiserad brottslighet. Nedan redogörs för ett urval av åtgärder som regeringen vidtagit inom ramen för strategin, med uppdaterad information i de delar där en utredning eller uppdrag slutförts sedan skrivelsen upprättades.

I skrivelsen anges fem mål som vägledande i arbetet:

- stoppa kriminella karriärer
- minska tillgången på illegala vapen och explosiva varor
- slå sönder den kriminella ekonomin
- bygga robusthet mot otillåten och otillbörlig påverkan
- säkerställa tillförlitliga identiteter och en effektiv informationsförsörjning.

Under målet att stoppa kriminella karriärer konstaterar regeringen att allt yngre personer påträffas som såväl offer som gärningsmän i samband med grova våldsbrott och kriminella nätverksuppbyggnader. Polismyndigheten har bedömt att ca 1 000 barn och unga ansluter till lokala kriminella miljöer varje år. Den absoluta merparten av rekryteringsbasen till den organiserade brottsligheten finns enligt Polismyndigheten bland barn och unga i utsatta områden. Enligt regeringen måste problemen angripas från flera håll. Det handlar både om att reducera de kriminella nätverkens kapacitet och att minska barns utsatthet. För att få fördjupad kunskap om aktiva gängkriminella i Sverige har regeringen

gett Polismyndigheten i uppdrag att återkommande ta fram lägesbilder över antalet gängkriminella i Sverige, inklusive barn och unga (Ju2023/01941).

Det brottsförebyggande arbetet behöver enligt regeringen utvecklas såväl generellt som på individnivå. För detta krävs tidigare insatser och en förbättrad samverkan mellan polis, skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård och andra lokala aktörer. I syfte att få till stånd ett mer effektivt arbete gav regeringen ett antal myndigheter i uppdrag att inrätta en ny struktur för systematisk och långsiktig samverkan mellan myndigheter och aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Uppdraget riktar sig till Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet (Brå), Kriminalvården, länsstyrelserna, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Statens skolverk och Åklagarmyndigheten. Målgruppen för arbetet var barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott i miljöer kopplade till organiserad brottslighet. Samverkansstrukturen syftar till att motverka fortsatt brottslighet genom konkreta, individbaserade åtgärder (Ju2023/02529). De aktuella myndigheterna slutredovisade uppdraget i oktober 2024.

Regeringen utvidgade den dåvarande Skolsäkerhetsutredningens uppdrag till att omfatta informationsdelning mellan skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter i brottsförebyggande syfte samt inrättandet av en delegation för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område (S2023/02342). I sitt slutbetänkande Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87) från december 2024 lämnades förslag med den innebörden.

I maj 2024 överlämnade utredningen om ungdomskriminalitetsnämnder betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30). Utredningen föreslår att staten får ansvar för att gripa in, besluta om och följa upp brottsförebyggande åtgärder för barn och unga som riskerar att begå allvarlig brottslighet.

I betänkandet Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare (SOU 2024:93) lämnas bl.a. följande förslag:

- förlängd tidsfrist för häktade barn
- utökade möjligheter att använda husrannsakan, kroppsvisitation och vissa andra tvångsmedel mot barn
- utökade möjligheter för polisen att hålla kvar brottsmisstänkta barn
- utökade möjligheter att använda biometri från barn i brottsbekämpning
- användandet av hemliga tvångsmedel mot barn.

Barriärer mot brott

I regeringens skrivelse Barriärer mot brott – en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet (skr. 2023/24:68) från våren 2024 beskrivs åtgärdsområden som enligt regeringen är angelägna för att utveckla det socialpreventiva brottsförebyggande arbetet, och särskilt för att bryta rekryteringen till de kriminella gängen, förhindra att barn och unga involveras

och utnyttjas i kriminalitet och få individer som begår brott att upphöra med detta.

Regeringen anför att den ska verka för att samhällets samlade brottsförebyggande arbete bedrivs på ett strukturerat, effektivt och långsiktigt hållbart sätt. Regeringen ska vidare verka för att det brottsförebyggande arbetet på alla nivåer i så stor utsträckning som möjligt ska utgå från evidens och att kunskap om fungerande metoder fortsätter att utvecklas. Slutligen anges att regeringen ska verka för att förutsättningarna att dela information ska vara tillräckliga för att ett effektivt brottsförebyggande arbete ska kunna bedrivas.

Enligt regeringen bör det brottsförebyggande arbetet vara innovativt och genomförda insatser måste löpande följas upp och utvärderas. En sådan kunskapsutveckling gynnas av ett nära samarbete mellan praktiker, myndigheter, universitet och högskolor. Det är också viktigt att ny kunskap tas tillvara och tillämpas i det praktiska arbetet. Berörda myndigheter kan ta fram, sammanställa och sprida kunskap och ge stöd för implementering på den lokala nivån. Exempelvis har Brå kunnat visa en fördjupad bild av hur barn och unga involveras i och utnyttjas av kriminella nätverk, ofta av andra äldre barn och unga (2023:13). Brå har också fått i uppdrag att studera flickors och kvinnors delaktighet och utsatthet i kriminella miljöer (Ju2023/02737) och att ta fram kunskap om utredningar där barn under 15 år misstänks för brott (Ju2023/02816). Brå har vidare fått i uppdrag att utveckla och i ökad utsträckning tillgängliggöra och sprida kunskap om effektiva och lovande insatser samt bidra till implementeringen av sådana insatser (Ju2023/00472 m.fl.).

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering har redovisat ett uppdrag att göra en systematisk översikt över insatser som socialtjänsten kan använda i arbetet med barn och unga vuxna i gängrelaterad brottslighet (S2022/03243). Vidare har Socialstyrelsen tagit fram ett kunskapsstöd med vetenskapligt utvärderade insatser för barn och unga med normbrytande beteende och risk att återfalla i brott. Barnombudsmannen ska föra dialog med berörda myndigheter om hur barn kan skyddas från att utnyttjas i kriminella aktiviteter, och erbjuda stöd avseende hur barn och unga kan göras delaktiga inom ramen för det brottsförebyggande arbetet. Myndigheten ska särskilt inhämta flickors åsikter och erfarenheter om hur de kan skyddas från att påverkas och utnyttjas i kriminella aktiviteter (S2023/03257).

Beslut har också fattats om att inrätta en delegation för brottsförebyggande åtgärder på Socialdepartementet. Delegationen ska bistå Socialdepartementet med att utreda vissa brottsförebyggande frågor som faller under socialtjänstens ansvar (S2023/02342). Som första uppdrag driver delegationen pilotverksamheter med förstärkningsteam i sex kommuner för att stötta kommuner i deras arbete med barn och unga med fokus på det brottsförebyggande arbetet. Regeringen har också beslutat att socionomutbildningen ska reformeras så att bl.a. kriminalitet bland barn och ungdomar blir ett obligatoriskt utbildningsmoment (dir. 2023:121). Genom att stärka

kompetensen på alla nivåer kan det brottsförebyggande arbetet bedrivas mer effektivt och framgångsrika arbetssätt spridas i landet.

Ytterligare åtgärder mot organiserad brottslighet

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2025 anges att myndigheten ska redovisa arbetet med den lokala samverkan som bedrivs med skola och socialtjänst för att motverka rekrytering av barn och unga till kriminalitet. Myndigheten ska också redovisa åtgärder som vidtagits för att motverka rekrytering i onlinemiljö av barn och unga.

Polismyndigheten ska även redovisa hur det fortsatta arbetet med att öka den operativa förmågan att bekämpa grova brott med koppling till kriminella nätverk har bedrivits.

Enligt 2025 års regleringsbrev för Åklagarmyndigheten ska myndigheten redovisa vilka organisatoriska åtgärder som myndigheten har vidtagit för att utveckla och effektivisera arbetet med att bekämpa den organiserade brottsligheten.

I januari 2025 gav regeringen i uppdrag till Brå och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) att öka kunskapen om hur kriminella nätverk rekryterar och påverkar barn och unga i digitala miljöer (Ju2025/00157). Myndigheterna ska också föreslå åtgärder mot sådan rekrytering och påverkan. Uppdragen ska redovisas senast 15 oktober 2026.

EU-samarbete

Den 18 oktober 2023 presenterade den dåvarande kommissionen meddelandet om EU:s färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet (COM(2023) 641). I november 2023 lämnade Regeringskansliet en faktagenommemoria (2023/24:FPM19) om färdplanen. I promemorian redovisas den dåvarande EU-kommissionens färdplan mot narkotikahandel och organiserad brottslighet med prioriterade områden för att bekämpa den organiserade brottslighetens handel med narkotika.

Planen innehåller 17 åtgärder som under 2024–2025 ska genomföras i nära samarbete med medlemsstater, EU:s institutioner och myndigheter, tillsammans med internationella samarbetspartner. Åtgärderna finns inom fyra prioriterade områden:

- Stärka motståndskraften i logistiknäten.
- Upplösa kriminella nätverk, störa affärsmodeller och beslagta brottsvinster.
- Brottsförebyggande åtgärder.
- Internationellt samarbete.

Under området Brottsförebyggande åtgärder anges bl.a. att kriminella nätverk ska hindras att rekrytera barn och unga och att kommissionen ska underlätta utbyte av kunskap och erfarenheter om brottsförebyggande, bl.a. i samband med en högnivåkonferens 2024.

Promemorian behandlades i justitieutskottet under våren 2024 (bet. 2023/24:JuU22). Utskottet välkomnade kommissionens meddelande om en färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet, och ansåg att färdplanen lyfte fram viktiga områden och åtgärder. Utskottet ville understryka att de föreslagna åtgärderna borde bidra till ett mervärde och att överlappning med andra pågående initiativ, komplexa strukturer och onödig administration borde undvikas vid genomförandet av åtgärderna.

För att motverka gränsöverskridande brottslighet deltar Sverige sedan 2024 och sex andra EU-länder i en europeisk koalition mot organiserad brottslighet. Övriga medlemmar är Belgien, Frankrike, Nederländerna, Italien, Spanien och Tyskland. Förutom ländernas justitie- och inrikesministrar deltar även företrädare från Europeiska kommissionen, Europol och Eurojust i samarbetet. I ett pressmeddelande från Justitiedepartementet från den 14 oktober 2024 angavs att justitieminister Gunnar Strömmer medverkade på ett möte i koalitionen. Vid mötet antogs en gemensam deklaration med prioriterade åtgärder. Det handlar bl.a. om behovet av att arbeta tillsammans för att arbeta mot rekryteringen online, komma åt kriminella som gömmer sig utomlands och att stoppa den illegala användningen och smugglingen av sprängmedel, pyroteknik och vapen.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motioner om att stoppa rekryteringen av unga till kriminalitet, bl.a. i förra årets betänkande om polisfrågor. Utskottet avstyrkte en sådan motion med hänvisning till pågående arbete, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2023/24:JuU16 s. 9 f., prot. 2023/24:101).

Utskottets ställningstagande

Kampen mot den organiserade brottsligheten måste föras på många plan och som utskottet tidigare har konstaterat är det av yttersta vikt att rekryteringen av unga in i denna typ av kriminalitet stoppas. Det är enligt utskottet tydligt att det inte finns en enskild lösning på problemet, men en viktig del i arbetet är den brottsförebyggande verksamheten. I det avseendet är det avgörande med tidiga insatser och en förbättrad samverkan mellan polis, skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård och andra lokala aktörer. I redogörelsen ovan beskrivs flera sådana åtgärder som har vidtagits eller pågår, vilket utskottet ser positivt på.

Utskottet ser vidare positivt på de pågående lagstiftningsärenden som syftar till att unga lagöverträdare ska mötas av tidiga insatser, innefattande utredningen om ungdomskriminalitetsnämnder och betänkandet Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare. Utskottet välkomnar också att även andra myndigheter än polisen ges uppdrag med ett brottsförebyggande fokus.

Av redogörelsen ovan framgår det sammantaget att det pågår mycket arbete som syftar till att bekämpa rekryteringen av unga till organiserad kriminalitet. Med hänsyn till detta avstyrker utskottet motion 2024/25:3111 (S) yrkande 3 och 2024/25:2514 (S) yrkande 11 om förebyggande insatser och åtgärder mot nyrekrytering.

Regeringen tog 2024 fram såväl en nationell strategi mot organiserad brottslighet som en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet. Av skrivelserna, som redogörs för ovan, framgår det att det utöver insatser mot nyrekrytering pågår ett omfattande arbete för att bekämpa den organiserade brottsligheten, både från regeringens, Polismyndighetens och andra myndigheters sida. Utskottet finner mot den bakgrunden inte skäl att ta initiativ om ytterligare samordning, program eller insatsteam mot gängkriminalitet, och avstyrker motion 2024/25:449 yrkandena 1–3.

Vidare konstaterar utskottet att det redan finns ett samarbete inom EU med en färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet. Färdplanen innefattar åtgärder för att hindra att barn och unga rekryteras till kriminella nätverk. Motion 2024/25:3111 (S) yrkande 35 avstyrks därför.

Utskottet anser inte heller att det framkommit skäl för utskottet att ställa sig bakom förslagen om definition av brottsförebyggande arbete eller kriminalitetskonsekvensbeskrivningar för offentliga verksamheter, och motionerna 2024/25:2459 (S), 2024/25:2505 (S) och 2024/25:2514 yrkande 12 (S) avstyrks.

Internationellt samarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om europeiskt samarbete mot vapen- och narkotikasmuggling och en gemensam europeisk stöldskyddsmärkning

Jämför reservation 13 (S).

Motionen

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 64 efterfrågas ett europeiskt expertcenter mot narkotika- och vapensmuggling och enligt yrkande 66 bör såväl det bilaterala samarbetet som EU-samarbetet med ursprungs- och transitländer stärkas för att stoppa smuggling av vapen och narkotika.

I samma motion yrkande 118 begärs ett tillkännagivande om att införa en gemensam europeisk stöldskyddsmärkning.

Bakgrund

I juli 2024 ersattes det europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk med EU:s narkotikamyndighet (Euda). Eudas övergripande mål är att bidra till EU:s narkotikaberedskap. Myndigheten, som är placerad i Lissabon, ska föregripa framtida narkotikaproblem och deras konsekvenser, varna i realtid om nya risker och hot som kan äventyra folkhälsan och säkerheten, hjälpa EU och medlemsländerna att stärka sina insatser mot narkotika och underlätta kunskapsutbyte i hela EU och inhämta ny kunskap som kan ligga till grund för evidensbaserade strategier och insatser.

I den dåvarande kommissionens EU-färdplan mot narkotikahandel och organiserad brottslighet från november 2023 fastställdes prioriterade områden för att bekämpa den organiserade brottslighetens handel med narkotika, se vidare under föregående avsnitt under rubriken EU-samarbete.

Som det har redogjorts för i föregående avsnitt deltar Sverige sedan 2024 i en europeisk koalition mot organiserad brottslighet med sex andra länder och länderna har antagit en gemensam deklaration med prioriterade åtgärder, om att bl.a. stoppa den illegala användningen och smugglingen av sprängmedel, pyroteknik och vapen.

Inom Europeiska unionens råd finns sedan 1997 en arbetsgrupp för narkotikafrågor, som ansvarar för att leda och administrera rådets arbete när det gäller narkotikafrågor. Den utför såväl lagstiftningsarbete som allmänpolitiskt arbete på två centrala områden: minskning av tillgången på narkotika och minskning av efterfrågan på narkotika. Arbetet inriktas på tre övergripande teman: samordning, internationellt samarbete, och forskning, övervakning och utvärdering.

När det gäller åtgärder mot internationella stöldligor överlämnade regeringen den 13 mars 2025 proposition 2024/25:129, Skärpta åtgärder mot utförsel av stöldgoods, till riksdagen. I proposition föreslås att ett nytt brott ska införas, utförselhäleri. Straffet för utförselhäleri föreslås vara fängelse i högst två år och för grovt utförselhäleri fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2025.

Schengens informationssystem (SIS) är ett system som Schengenländerna använder för att utbyta information med varandra inom ramen för polissamarbete, straffrättsligt samarbete och migrationskontroll. I SIS finns bl.a. uppgifter om diverse objekt som är anmälda försvunna, stulna eller på annat sätt är eftersökta och ska beslagas eller användas som bevismaterial i brottmål. Det kan handla om pass och andra id-handlingar, fordon, vapen, industritillbehör, båtar och båtmotorer, registreringsskyltar m.m.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer med motionärerna i att det krävs samarbete över gränserna för att förhindra att narkotika och vapen förs in i Sverige. Då det enligt utskottet redan finns ett pågående samarbete kring dessa frågor inom

EU finns det inte skäl till ett tillkännagivande i frågan. Motion 2024/25:3111 (S) yrkandena 64 och 66 avstyrks därför.

Vidare finns det enligt utskottet redan i dag ett system för att söka efter stulna objekt. Därtill kan det konstateras att det pågår lagstiftningsärendet som tar sikte på problemet med internationella stöldligor. Även yrkande 118 i motion 2024/25:3111 om en gemensam europeisk stöldskyddsmärkning avstyrks därför.

Pass

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om färgen på pass.

Motionerna

I motionerna 2024/25:651 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) och 2024/25:1491 av Magnus Berntsson (KD) vill motionärerna att regeringen ska verka för att färgen på svenska pass ska vara blå.

Bakgrund

Utfärdande av pass är en nationell befogenhet och något som därför sköts av de nationella myndigheterna. Enhetliga bestämmelser för utformningen av passhandlingar har dock antagits på europeisk nivå av Europeiska unionens råd och, i viss utsträckning, Europeiska kommissionen. Den enhetliga utformningen, t.ex. pärmens färg, regleras av icke-bindande resolutioner där det bl.a. anges att denna färg ska vara vinröd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner inte skäl att ta något initiativ med anledning av motionerna 2024/25:651 (SD) och 2024/25:1491 (KD) om färgen på svenska pass. Motionerna bör avslås.

Utländska direktinvesteringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att utvärdera lagstiftningen om granskning av utländska direktinvesteringar.

Jämför reservation 14 (MP).

Motionen

I partimotion 2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om att löpande utvärdera effekten av lagstiftningen om granskning av utländska direktinvesteringar för att säkerställa att Sveriges säkerhet värnas.

Bakgrund

Den 19 mars 2019 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen (förordningen). Förordningen började tillämpas den 11 oktober 2020. Regeringen beslutade därefter att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå dels de anpassningar som var nödvändiga för att förordningen skulle kunna tillämpas i Sverige, dels hur ett svenskt system för granskning av utländska direktinvesteringar inom skyddsvärda områden kan utformas.

Den 1 december 2023 trädde lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar i kraft (prop. 2022/23:116, bet. 2022/23:JuU32, rskr. 2023/24:3). Lagen ger en granskningsmyndighet möjlighet att granska utländska direktinvesteringar i form av strategiska förvärv av företag vars verksamhet, information eller teknik har betydelse för Sveriges säkerhet eller för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige. Om det bedöms nödvändigt kan granskningsmyndigheten förbjuda ett sådant förvärv.

I förordningen artikel 15 anges att kommissionen senast den 12 oktober 2023 och vart femte år därefter ska utvärdera förordningens funktion och ändamålsenlighet och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet. Medlemsstaterna ska involveras i detta arbete och vid behov till kommissionen lämna ytterligare uppgifter som behövs för utarbetandet av rapporten. Den 24 januari 2024 publicerades rapporten (SWD(2024) 24 final). Utvärderingen avsåg perioden mellan april 2019 och 30 juni 2023, dvs. innan Sveriges lagstiftning på området hade trätt i kraft.

I korthet bedömde kommissionen bl.a. att förordningen hade haft en positiv effekt på säkerheten och den allmänna ordningen, att den administrativa bördan för att implementera förordningen var acceptabel, men att det delvis brast i harmoniseringen, och nivån på granskningen i vissa medlemsstater var

inte tillräcklig. Kommissionen föreslår en översyn av förordningen för att råda bot på bristerna.

Tidigare riksdagsbehandling

I samband med justitieutskottets behandling av det ovannämnda lagstiftningsärendet hanterades en motion om utvärdering av lagen. Utskottet angav att det utgick från att regeringen kommer att följa hur lagar tillämpas och såg inte behov av något tillkännagivande med anledning av motionen, som avstyrktes. Riksdagen stod bakom utskottets bedömning (bet. 2022/23:JuU32, rskr. 2023/24:3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som konstaterar att det åligger kommissionen att återkommande utvärdera den förordning som ligger till grund för den svenska lagen om utländska direktinvesteringar, ser inte skäl att göra någon annan bedömning än den som gjordes i samband med lagens införande, nämligen att utskottet utgår från att regeringen följer hur lagar tillämpas. Utskottet finner därmed att det inte finns skäl att ta initiativ till en sådan utvärdering som efterfrågas i motion 2024/25:3038 (MP) yrkande 22. Motionen avstyrks därmed.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ca 140 motionsyrkanden med förslag som har behandlats och avslagits tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns upptagna i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se betänkandena 2022/23:JuU10, 2022/23:JuU14, 2022/23:JuU22, 2023/24:JuU1 och 2023/24:JuU16. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservationer

1. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, punkt 1 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 4 och

2024/25:3197 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 10 och

avslår motionerna

2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 10,

2024/25:2093 av Noria Manouchi (M) yrkande 4 och

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 6.

Ställningstagande

För att komma till rätta med kriminaliteten krävs många olika åtgärder på flera områden. Kriminalpolitiken kan aldrig bära hela lösningen. Det handlar om både brottsförebyggande och brottsbekämpande åtgärder – såväl hårdare straff och fler poliser som en bättre skola, fler socialsekreterare och åtgärder för att snabbt fånga upp barn och unga som riskerar att bli kriminella. Det räcker inte med att bekämpa brotten. Vi måste också bekämpa brottens orsaker. Ett av våra viktigaste vallöften är att för varje krona vi satsar på polisen ska minst lika mycket satsas på förebyggande arbete, och det bör regeringen också ta fasta på.

2. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, punkt 1 (V, MP)

av Gudrun Nordborg (V) och Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 10 och avslår motionerna
2024/25:2093 av Noria Manouchi (M) yrkande 4,
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 4,
2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 6 och
2024/25:3197 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 10.

Ställningstagande

I 2 § polislagen anges det att polisen ska övervaka ordning och säkerhet samt ingripa om ordning och säkerhet hotas. Jag menar att polisens brottsförebyggande arbete är eftersatt när det gäller både metoder och resurser, trots att det är ett centralt område i polisens verksamhet. Bristerna gäller användning av beprövade metoder, dokumentation och inte minst utvärdering. Enligt utomstående bedömare behöver polisens trygghets- och kontaktskapande arbete ett kraftigt resurstillskott. Det behövs även en diskussion om balansen mellan resurstilldelningen till uttryckning och utredning respektive brottsprevention och trygghetsskapande verksamhet. Vidare behövs mer forskning och systematisk metodutveckling samt utbildning när det gäller det trygghetsskapande uppdraget. Detta gäller i synnerhet i socialt utsatta områden och i situationer av social oro. Polismyndigheten presenterade 2022 en strategi för det brottsförebyggande arbetet. Av den framgår det bl.a. att kunskap och beprövad erfarenhet ska spridas inom Polismyndigheten för att tillsammans med ökade resurser förstärka det brottsförebyggande arbetet. Detta är lovvärt men jag anser att polisen bör få bättre verktyg för att arbeta mer säkerhets- och trygghetsskapande. En början är att stärka och tydliggöra polisens uppdrag i lagstiftningen. Regeringen bör därför ta initiativ till att stärka skrivningarna om polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag i polislagen.

3. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, punkt 1 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 6 och avslår motionerna
2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 10,
2024/25:2093 av Noria Manouchi (M) yrkande 4,
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 4 och

2024/25:3197 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 10.

Ställningstagande

Utöver att säkerställa att aktiva brottslingar stoppas och lagförs måste samhället också säkerställa att personer med risk att utveckla ett våldsamt beteende eller kriminalitet erbjuds en verklig möjlighet att välja en annan livsstil. Detta är en uppgift som inte endast kan skötas av polisen eller, för den delen, någon myndighet på egen hand. Insatser behövs i såväl skolan som socialtjänsten, och en stor del av de förebyggande åtgärderna för att motverka kriminalitet och våld rör kommunal verksamhet. Ansvarsfördelning och insatser behöver diskuteras när det gäller ungdomar som på grund av sitt beteende återkommande omhändertas, eller unga som uppvisar ett grovt kriminellt beteende men ännu inte är straffmyndiga. Dessa ungdomar kan i högre grad behöva bemötas med rehabiliteringsåtgärder som används för kriminella än med traditionella socialtjänstinsatser. Mot bakgrund av dessa förslag vill jag se en genomlysning av vilka insatser som är verkningsfulla och vem eller vilka som ska bära huvudmannaskapet för de olika insatserna.

4. Polisernas placering, punkt 2 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 12 och

avslår motionerna

2024/25:144 av Johnny Svedin (SD),

2024/25:2466 av Lars Beckman (M) och

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

Många personer som utsätts för brott i underprivilegierade områden beskriver att de inte känner till vart man ska vända sig när man utsätts för eller bevittnar brott. I kombination med de långa svarstiderna på polisens kontaktcentrum kan man med visst fog befara att mängder av information inte når fram till polisen – information som många gånger kan vara avgörande för att skapa ett tryggare lokalsamhälle för laglydiga invånare. Förutom att förstärka den lokala närvaron med fler områdespoliser måste polisen se till att möjligheterna att få hjälp på plats med att upprätta en anmälan eller att ge information förbättras

betydligt. Detta kan ske med hjälp av mobila team, men i särskilt utsatta områden är en lokal polisstation att föredra.

5. Polisens fjällräddning, punkt 6 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1645 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 2 och

bifaller delvis motion

2024/25:2424 av Saila Quicklund (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

I Sverige finns omkring 400 fjällräddare som ofta under mycket svåra väderförhållanden är ansvariga för hjälpinsatser i den svenska fjällvärlden. Både de som bor i fjällvärlden och de turister som kommer på besök är beroende av att hjälpen kommer snabbt när olyckan är framme. Fjällräddningen är helt avgörande vid räddningsinsatser i stora delar av landet. Detta gäller både vinter- och sommartid. Alla frivilliga livräddare gör ovärderliga insatser, och det behövs fler. Därför anser jag att vi behöver fortsätta att driva på för att förbättra situationen för alla livräddande hjältar.

6. Polisutbildningen, punkt 8 (S, V, MP)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Gudrun Nordborg (V), Ulrika Westerlund (MP), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 11 och avslår motion

2024/25:816 av Linnéa Wickman m.fl. (S).

Ställningstagande

En central fråga för polisens legitimitet är att personalens sammansättning speglar befolkningen avseende kön och etnicitet. Trots att vissa insatser har gjorts ser vi inte en önskvärd utveckling i detta avseende. Polismyndigheten och Plikt- och provningsverket behöver således intensifiera detta arbete. En bred rekryteringsbas ger bättre möjligheter för att polisen ska ha rätt kompetens när det gäller kulturell och språklig förståelse med de förbättrade förmågor detta ger i såväl brottsbekämpande som förebyggande arbete.

7. Polisens befogenheter, punkt 9 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 48 och
avslår motion

2024/25:518 av Josef Fransson (SD).

Ställningstagande

Under förhållandevis kort tid har omfattande utökningar genomförts när det gäller polisens möjlighet att använda olika former av tvångsmedel. Det handlar bl.a. om att i betydligt större omfattning än i dag kunna använda tvångsmedel preventivt, alltså utan att det finns någon konkret brottsmisstanke. Syftet är att upptäcka och förhindra allvarlig brottslighet. Hemliga tvångsmedel ska också i större utsträckning än i dag ska få användas vid fler och mindre allvarliga brott. Dessutom ska den överskottsinformation som framkommer i samband med t.ex. avlyssning också få användas. Det här är verktyg som är efterfrågade av polisen och som kommer att göra stor skillnad för möjligheten att förebygga och klara upp brott. Att polisen och hela rättsväsendet ligger i framkant med sina verktyg är helt centralt för att få stopp på gängens skjutningar, rån och andra grova brott, samt för att slå ut öppna drogcener i samhället.

8. Sexualbrott, punkt 12 (MP)

av Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 6,

bifaller delvis motion

2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 5 och avslår motionerna

2024/25:1118 av Marlène Lund Kopparklint (M) yrkandena 1–4,

2024/25:1649 av Anna Vikström m.fl. (S) yrkandena 2 och 3,

2024/25:2340 av Ida Ekeröth Clausson och Karin Sundin (båda S) yrkande 3 och

2024/25:2890 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 11.

Ställningstagande

I en tid när gängkriminaliteten kräver mycket fokus och resurser saknas det fortfarande pengar för att på ett tillfredsställande sätt utreda och lagföra förövare av sexualbrott mot barn på internet. Detta måste bli en prioritering och pengar örönmärkas för utredningarna. Det är ytterst allvarligt att så många barn uttrycker att de inte anmäler brott eftersom de är rädda för att inte bli trodda, eller avfärdade när utredningarna läggs ned direkt. Det skickar också en allvarlig signal till vårt samhälle att sexualbrott mot barn på internet bara tas på allvar i undantagsfall.

9. Polisens arbete mot brott i nära relationer, punkt 14 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 75 och 76.

Ställningstagande

När det gäller arbetet mot mäns våld mot kvinnor anser vi att särskilt fokus ska sättas på gärningsmannen, även om brottsoffret självklart även fortsättningsvis ska få det stöd som behövs. Vi ser därför med oro på att polisens arbete mot synnerligen hänsynslösa gärningsmän som utövar våld i nära relationer eller genom människohandel har nedprioriterats. De fredade specialistgrupperna i polisregionerna har, med något enstaka undantag, försvunnit under de senaste åren. Att lägga in denna verksamhet i ”linjen” eller under kortare eller längre tid prioritera andra viktiga insatser innebär ofta att kompetens och arbetssätt försvinner – förmågor som är svåra att bygga upp igen. Även de nödvändiga samverkansprocesserna omöjliggörs när en kontinuerlig motpart inte finns. Det är de människor som blir utsatta för grovt våld i nära relation eller hänsynslös människohandel som får betala priset.

10. Brott och radikalisering på internet, punkt 15 (S, V, MP)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Gudrun Nordborg (V), Ulrika Westerlund (MP), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 112 och 113.

Ställningstagande

Den gamingvärld där en överväldigande del av Sveriges barn och unga tillbringar mycket av sina sociala liv riskerar att bli en grogrund för våldsbejakande högerextremism. Av kartläggningar framgår det att ”högerextremister har dokumenterats trakassera andra användare, sprida och normalisera sin ideologi bland barn och unga samt uppvigla till antidemokratisk aktivism, våldsbrott och terrordåd”. I Expos årliga kartläggning av den högerextrema miljön i Sverige pekar man på att extremister är oerhört framgångsrika med påverkanskampanjer och rekryteringsinsatser online, särskilt i sociala medier. Utöver klassisk organiserings och kampanjer i onlinemiljöer har högerextrema runt om i världen och även här i Sverige ökat sin aktivitet i särskilda klubbar där man tränar fysiskt tillsammans, s.k. aktivklubbar. Polisen, socialtjänsten och andra expertmyndigheter måste ges resurser att följa och utveckla sin närvaro och kunskap på området. Exempel från EU och polisen i Nederländerna visar att polisiär närvaro i gamingmiljöer och online är avgörande. Utöver rena

hatbrott, ökad terrorrisk eller radikalisering ligger Sverige efter när det gäller att lösa brott i spelmiljöer. En granskning i SVT från 2023 visar att det endast finns 27 fällande domar de senaste sex åren för denna typ av brott, trots att vi vet att många spelar spel och utsätts för brott samt att branschen omsätter tiotals miljarder varje år. Sammantaget måste polisen ges resurser för att utveckla det digitala arbetet och särskilt för att bekämpa brott som begås mot barn och unga och med extrema förtecken.

11. Arbetsmiljöbrott, punkt 17 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3070 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 44.

Ställningstagande

Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål behöver stärkas för att höja kvaliteten på utredningarna, förkorta utredningstiderna och minska antalet nedlagda fall. Det krävs fler särskilda utredare inom polisen som är specialiserade på arbetsmiljöbrott. Dessutom bör utbildningen om arbetsmiljöbrott i Polishögskolans grundutbildning ges större utrymme och utvecklas. Dialogen mellan polis och fackliga skyddsombud bör också förbättras, särskilt i samband med olyckor där det finns misstanke om arbetsmiljöbrott.

12. Åtgärder mot organiserad brottslighet, punkt 22 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 3 och 35 samt
avslår motionerna

2024/25:449 av Serkan Köse (S) yrkandena 1–3,
2024/25:2459 av Gustaf Lantz och Joakim Sandell (båda S),
2024/25:2505 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S) och
2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkandena 11 och 12.

Ställningstagande

För varje gängledare som sätts i fängelse finns unga personer som är beredda att ta dennes plats. Samhället kan inte se på när barn och unga lockas in i organiserad brottslighet och utnyttjas för att begå grova brott. Avgörande för att bryta nyrekryteringen är det viktiga brottsförebyggande arbete som utförs varje dag. Alla barn ska ha goda förebilder – inte omges av kriminella. Varenda ung person på glid ska punktmärkas, om nödvändigt med fotboja, för att inte dras in i kriminalitet. Gängkriminaliteten är internationell och EU-kommissionen bör ta fram en handlingsplan för att stärka arbetet med att stoppa nyrekryteringen till gängen.

13. Internationellt samarbete, punkt 23 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S),
Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 64, 66 och 118.

Ställningstagande

Smugglingen av vapen och narkotika måste stoppas. Här har tullen en central roll. Kontrollerna vid EU:s yttre gräns bör skärpas genom att ett europeiskt expertcenter mot narkotika- och vapensmuggling inrättas.

Det bästa vore förstås om vapnen kan stoppas redan innan de kommer till Sveriges gräns. Därför vill vi stärka samarbetet med ursprungs- och transitländer, både det bilaterala samarbetet och det arbete som sker via EU.

Även om den allvarliga gängkriminaliteten ofta står i fokus i den offentliga debatten utgör det man brukar kalla vardagsbrottslighet den klart största andelen av de anmälda brotten. Mängdbrott kan tillfoga dem som utsätts allvarlig skada. Att exempelvis komma hem och upptäcka att någon varit inne i bostaden innebär en kränkning av den personliga integriteten, och att inte kunna känna sig trygg i sitt eget hem riskerar att påverka livet på flera olika sätt. En åtgärd för att stoppa denna typ av brottslighet vore en gemensam europeisk standard för stöldskyddsmärkning.

14. Utländska direktinvesteringar, punkt 25 (MP)

av Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 22.

Ställningstagande

Sverige ska behålla kontrollen över kritisk infrastruktur. Möjligheten att andra stater kan påverka den genom kontroll av företag med verksamhet i Sverige behöver begränsas. Samtidigt behövs samarbete för att utveckla och driva de tekniskt avancerade system som krävs för ett modernt samhälle. Därför är goda förutsättningar för tekniskt samarbete med stabila demokratier mycket viktigt för Sveriges säkerhet i framtiden. Det är bra att Sverige nu infört en lag för att begränsa utländska direktinvesteringar. Det är dock av yttersta vikt att effekten av lagen noga bevakas och utvärderas. Utvärderingen bör ha två ben; dels behöver ägandeförhållandena efter lagens införande granskas, dels behöver vi säkerställa att de branscher som bedöms som samhällskritiska räcker för att skydda svenska intressen. Jag stänger inte dörren för att lagens omfattning kan behöva utökas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:19 av Robert Stenkvist och Anders Alftberg (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa reglerna för utfärdande av pass och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa straffen för att sälja, låna ut eller illegalt manipulera svenska pass och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:77 av Fredrik Lindahl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda åtgärder för att stävja missbruket av förkomna pass och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:80 av Fredrik Lindahl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda åtgärder och andra insatser mot djurrättsextremisters brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:144 av Johnny Svedin (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad polisiär närvaro i handelsområden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:156 av Victoria Tiblom och Markus Wiechel (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de fordon som används vid smuggling av hundar ska beslagtas av tullen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:168 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder gällande Irans förföljelse av iranier i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:213 av Lina Nordquist (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet mot dödande och plågande av renar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:220 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försvåra för den organiserade brottsligheten att etablera sig i Sveriges samhällsinstitutioner och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:238 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att all myndighetsutövning ska vara neutral och att uniformer därmed ska vara helt fria från såväl religiösa som politiska markörer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:240 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att inrätta en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:253 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att vissa yrkeskategorier ska kunna bära dolt handeldvapen civilt och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:310 av Martin Westmont (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör arbeta mer med den situationella brottspreventionen med hjälp av trygghetsbelysning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:327 av Erik Hellsborn (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisuniformen ska hållas neutral och fri från religiösa symboler och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:356 av Camilla Rinaldo Miller och Magnus Jacobsson (båda KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av polisens strategi i samband med upplopp, utifrån effektivitet och upprätthållande av förtroendet för våldsmonopolet, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:368 av Azadeh Rojhan (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att den nya skärpta säkerhetsprövningen har tydliga och objektiva riktlinjer som

inte leder till diskriminering av svenska medborgare baserat på deras ursprung eller bakgrund, inkluderat att säkerställa att kraven för säkerhetsprövningar inte oavsiktligt drabbar personer med dubbelt medborgarskap som inte kan avsäga sig sitt andra medborgarskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:449 av Serkan Köse (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska införa ett nationellt helhetsprogram för att motverka organiserad gängkriminalitet, med fokus på integrerade samhällstjänster, digitala verktyg för brottsprevention och en nationell plattform för samverkan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska inrätta en nationell samordnare mot gängkriminalitet, med mandat att samordna tvärsektoriella insatser och hålla regelbundna sammanträden med berörda sektorer, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska inrätta ”lokala insatsstyrkor mot gängkriminalitet”, särskilt i specifikt utsatta områden där problemen är som mest akuta, för att fokusera på att bekämpa gängrelaterad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:512 av Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje kommun ska ha rätt till en lagstadgad minimibemanning av poliser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en parlamentarisk utredning bör tillsättas för att utreda om Polismyndighetens samlade byråkrati kan minskas och organisationen göras effektivare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:518 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en modell för nolltolerans för asocialt dominansbeteende och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:533 av Joakim Sandell (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för polisen att omhänderta bilar som överskrider tillåtna ljudnivåer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:572 av Per Söderlund (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka djurrättsterrorism och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:581 av Rickard Nordin (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införliva fritidsbåtar i lagen om hittegods och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:608 av Jimmy Ståhl och Dennis Dioukarev (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sjöfynd och hittegods och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:649 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett särskilt trygghetsprogram för Gävleborg och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Länsstyrelsen i Gävleborgs län i uppdrag att, i samarbete med kommunerna, polisen, räddningstjänsten, civilsamhället och andra relevanta aktörer, ta fram ett särskilt trygghetsprogram för Gävleborgs län och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trygghetsprogrammet särskilt ska fokusera på att förebygga brott och öka tryggheten i offentliga miljöer, med särskilt fokus på utsatta områden och grupper, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trygghetsprogrammet även ska inkludera åtgärder för att stärka samverkan mellan olika myndigheter och organisationer samt främja invånarnas delaktighet och inflytande över trygghetsarbetet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:651 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska arbeta för att färgen på passböckerna i Sverige/EU ska vara blå och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:654 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om amber alert kan införas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:660 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ge Polismyndigheten i uppdrag att utbilda fler poliser för att köra motorcykel i tjänsten och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:674 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska få rätt till användning av kommunala informationstavlor och liknande för att sprida exempelvis viktig information om eftersökta fordon och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en nationell strategi för polisens möjlighet till användning av kommunala informationstavlor och liknande och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:709 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kravet på att anmäla danstillställning till polisen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:815 av Åsa Karlsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas om det är möjligt att införa obligatorisk orosanmälan vid sexköp där köparen har minderåriga barn och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:816 av Linnéa Wickman m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka förutsättningarna för att etablera en polisutbildning vid Högskolan i Gävle och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:822 av Eva Lindh (S):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra nödvändiga ändringar i offentlighets- och sekretesslagen för att möjliggöra anmälningar av brott som begås inom rättspsykiatri och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:837 av Patrik Lundqvist m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur svenska medborgare kan skyddas från påtryckningar från auktoritära regimer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:932 av Anders Ygeman (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett maxtak för innehav av kontantkort och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:952 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Åklagarmyndigheten i uppdrag att dels inrätta ett register över företag som dömts för upprepade arbetsmiljöbrott, dels ta fram rutiner för att upptäcka sådana företag och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka rättsväsendets arbete med arbetsmiljöbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:953 av Tony Haddou m.fl. (V):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU upphör med alla former av stöd till den libyska kustbevakningen och att relationer med Libyen bör bygga på full respekt för asylrätten och mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrå avvecklas och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör verka för att inriktningen av Frontex verksamhet ändras på ett genomgripande sätt så att både asylrätten och skyldigheten att bistå skeppsbrutna respekteras, fram till att Frontex är avvecklad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör motsätta sig en fortsatt militarisering av EU:s yttre gränser och att de uppgifter som framkommit kring s.k. pushbacks begångna av Frontex bör utredas skyndsamt och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU slutar hindra räddningsinsatser på Medelhavet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:1080 av Alexandra Anstrell (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en översyn av lagstiftning och regelverk för att skydd vid förekomst av huliganism vid fotbollsmatcher inte ska bekostas av skattemedel och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1118 av Marléne Lund Kopparklint (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta åtgärder mot den ökande sexualbrottsligheten och för förbättrad upplärning av våldtäktsbrott och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta åtgärder för att bryta den oacceptabla utvecklingen med ett stort antal sexualbrott och våldtäkter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta åtgärder för att personuppläringsprocenten vid våldtäkter avsevärt höjs och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta åtgärder för att korta genomströmningstiden för sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1176 av Torsten Elofsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frågan om ökat källskydd för polisens informatörer bör utredas och implementeras i svensk lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1183 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur en lex Ahmed kan införas för polisen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1191 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den obligatoriska anmälan av danstillställning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1340 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om villkorstrappan och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1371 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statens ansvar för att omgående avhysa illegala ockupanter av mark och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1397 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa kompetensförsörjningen avseende djurskydd inom polisen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1433 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga lagar om Försvarsmaktens stöd till ordningsmakten bör ändras så att Försvarsmakten ges laga stöd att assistera polisen i upprätthållandet av lag och ordning vid extraordinära situationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:1467 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla polisens, åklagarnas och domstolars kompetens och resurser för att bekämpa nätbrottslighet och cyberhot och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1470 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare statistik över brott mot företag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om hur tryggheten för Sveriges butiksägare ska stärkas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1491 av Magnus Berntsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett återinförande av blå svenska pass för att tydliggöra Sveriges självbestämmande och förebygga missförstånd om EU:s roll och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1499 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att flytta ansvaret för icke brottsbekämpande arbetsuppgifter från polisen till andra lämpliga aktörer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1500 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att flytta ansvaret för gamla gruvhål från polisen till en annan lämplig myndighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1502 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning om ordnings- och naturvårdsvakters befogenheter och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1504 av Marlène Lund Kopparklint och Magnus Resare (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att tillföra fler poliser till polisregion Bergslagen för att bekämpa och motverka de brutala gängkrig som har spridit sig till landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1537 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Del 1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda förutsättningarna för polisen att använda brottsprovokation och att kriminalisera ett försöksstadium gällande kontakt med barn i sexuellt syfte och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser att överväga att utreda förutsättningarna för polisen att använda brottsprovokation.

2024/25:1558 av Helena Lindahl och Daniel Bäckström (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utveckla polisens brottsbekämpande och förebyggande arbete på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1628 av Matilda Ernkrans m.fl. (S):

Del 2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i myndighetsstyrningen få på plats ett strukturerat arbete i hela Sverige för att stoppa nyrekryteringen av barn och unga till gängen och därtill ta bort pengarna från de gängkriminella och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser att ta bort pengarna från de gängkriminella.

2024/25:1645 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka förutsättningarna för fjällräddarna och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1649 av Anna Vikström m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att polisens uppdrag att arbeta med sugardejting och minderåriga klargörs och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppsökande arbete utökas och utvecklas både fysiskt och digitalt och implementeras på nationell nivå för målgruppen barn och vuxna utsatta för sexköpsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1724 av Magnus Jacobsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att bekämpa antisemitism i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten tillsammans med andra rättsvårdande myndigheter ska underlätta för judar som utsätts för antisemitiska hatbrott att anmäla dessa och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1745 av Jan Riise m.fl. (MP):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka arbetet mot hatbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1754 av Jan Riise m.fl. (MP):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa hatbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1903 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att prioritera ärenden om sexualbrott och mäns våld mot kvinnor och barn och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör tillsätta en nationell haverikommission i syfte

- att minska skjutningar, sprängningar, dödligt våld och gängkriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att långsiktigt förstärka mångfaldsarbetet och fördjupa den mångkulturella kompetensen hos myndighetens anställda och tillkännager detta för regeringen.
 4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att vidta åtgärder för att särskilt stärka förtroendet hos människor i politiskt eftersatta områden i lokalt förankrat brottsförebyggande syfte och tillkännager detta för regeringen.
 6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör inrätta en polisombudsman i syfte att stärka allmänhetens förtroende för polisen och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten, Kriminalvården och Brottsförebyggande rådet i uppdrag att ta fram en nationell strategi för att sprida Sluta skjut till hela landet och tillkännager detta för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att stärka skrivningarna om polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag i polislagen och tillkännager detta för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att utvärdera polisens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetsmetoder, t.ex. bilpatrullering och andra typer av patrullering, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1971 av Fredrik Saweståhl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en förbättrad lokal polisenhet i takt med att antalet poliser utökas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2042 av Anna af Sillén och Adam Reuterskiöld (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att stärka tryggheten på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2056 av Niels Paarup-Petersen (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunna stoppa bilmålvaktsbilar under färd och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statliga myndigheters insatser mot organiserad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla informationsutbytet mellan offentliga myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ökat statligt stöd till kommunernas arbete mot organiserad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ersättning till kommunerna för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas riktade resurser till polisen gällande internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2066 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort gränskontrollerna mellan Sverige och Danmark och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om id-kontroller och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2071 av Alireza Akhondi (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder enligt motionens intentioner vad gäller flaggning av adresser för ambulans och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2075 av Torsten Elofsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att beslagta fordon för teknisk undersökning för att beivra buskörningar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2092 av Noria Manouchi (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att inrätta en specialenhet inom Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2093 av Noria Manouchi (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga skärpta åtgärder mot vansinneskörningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa skärpt lagstiftning för att möjliggöra omedelbart omhändertagande och beslagtagning av fordon som används för vansinneskörningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av en modell liknande den danska lagstiftningen för att bättre bekämpa farliga trafiköverträdelser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge polisen ökade befogenheter och resurser för att arbeta förebyggande mot trafikrelaterad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2096 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att undersöka möjligheterna att införa ett nationellt tiggeriförbud och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2169 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad polisiär närvaro och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2230 av Johanna Rantsi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa kraftigare åtgärder mot huliganism vid sportevenemang så att polisresurser kan användas klokare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2234 av Johanna Rantsi (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar och möjligheter att utöka kontroll i belastningsregister till att gälla alla länders belastningsregister eller motsvarande där sådant finns att tillgå och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar och möjligheter att ge arbetsgivare möjlighet att även under pågående anställning begära ut uppgifter ur belastningsregistret och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2271 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ordningsböter ska kunna betalas med Swish och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2310 av Joakim Sandell m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avstå från att använda militära resurser för fler polisiära uppgifter än vad lagen medger i dag och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2334 av Mattias Ottosson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över om ordningsvakter ska inordnas inom auktoriserade företag för att kunna utöva sitt yrke och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2340 av Ida Ekeröth Clausson och Karin Sundin (båda S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att polisen återupprättar prostitutionsgrupper i fler polisregioner och öronmärker resurser till arbete mot prostitution och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2399 av Viktor Wärnick och Oskar Svärd (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att öka antalet närvarande och tillgängliga poliser även i glesbygd och på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2422 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga polisenärvaro på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2424 av Saila Quicklund (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett investeringsstöd för landets fjällräddare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett stöd för rekognoseringssturer för landets fjällräddare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2425 av Saila Quicklund (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över hur illegal taxiverksamhet kan motverkas i sociala medier och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över hur dessa illegala tjänster som erbjuds helt öppet skadar förtroendet för samhället och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2459 av Gustaf Lantz och Joakim Sandell (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på kriminalitetskonsekvensbeskrivning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2466 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att polisstationer borde vara öppna dygnet runt på fler platser i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2505 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en nationell definition av brottsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2507 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt ge kommunerna ökade möjligheter att genomföra bakgrundskontroller av anställda och arbetssökande och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa den grova organiserade brottsligheten också genom förebyggande insatser och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en nationell definition av brottsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en stärkt polis i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2525 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning i syfte att inrätta en finanspolis i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2529 av Helena Storckenfeldt och Gustaf Göthberg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheter för företag och andra arbetsgivare i samhällsviktig verksamhet att göra utförliga bakgrundskontroller av personal genom nyttjande av privata rättsdatabaser och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2593 av Jan Ericson och Marlène Lund Kopparklint (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga kraftfulla åtgärder mot människohandel och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2600 av Boriana Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att dömda pedofilers möjlighet till identitetsskydd bör begränsas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öronmärka resurser till polisen gällande internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2618 av Rasmus Ling m.fl. (MP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildning i bemötande av utsatta för kommersiell sexuell exploatering, prostitution och människohandel bör införas i polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra informationsutbytet mellan myndigheter när det gäller förebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka hatbrottsarbetet inom polisen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2680 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga åtgärder för att stävja brott begångna av djurrättsaktivister och stöldligor och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2705 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur poliser i aktiv tjänst kan avidentifieras för att skydda den enskilda polisens identitet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2707 av Ann-Sofie Lifvenhage och Oskar Svärd (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla mängdbrott bör tas på större allvar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2741 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över sekretesslagstiftningen i syfte att möjliggöra uppgiftsutbyte mellan myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2742 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur en hävd sekretess mellan socialtjänst, polis och bank kan förhindra brottsliga utlandsbetalningar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2745 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att föra register från topsning av DNA i syfte att snabbare klara upp brott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2790 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att fler omhändertagna ska kunna ges vård och behandling vid omhändertagandet enligt lagen om omhändertagande av berusade personer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2812 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur ett generellt tiggeriförbud skulle kunna se ut och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2888 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördelning av polisanställdas verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ledaransvar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nordisk samverkan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjda antagningskrav för polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om slopande av positiv särbehandling och kvotering och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvärdering av polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler karriärvägar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om neutrala polisuniformer och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade befogenheter vid upplopp och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens användning av våld och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att tillfälligt avvisa vissa anmälningar och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avvisning av anmälningar som inte rör brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bärande av tjänstevapen utanför tjänst och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2890 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska få lov att utge sig för att vara barn på nätet för att kunna samla bevis mot pedofiler och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska överväga att ge polisen mer resurser för att bekämpa sexbrott mot barn och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillgången till relations- och mängdbrottsutredare på lokal nivå i hela landet bör säkerställas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2966 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt maskeringsförbud och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheter för poliser att på plats utfärda böter för överträdelse mot maskeringsförbud och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2967 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av ett offentligt nationellt register som möjliggör sökningar på grovt dömda brottslingar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2975 av Markus Wiechel och Victoria Tiblom (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om djurskyddspolisen kan samordnas centralt för att effektivisera arbetet och bör ansvara för vidare utbildning inom djurskyddsområdet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3004 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra så att all blåljuspersonal ska kunna varnas för adresser där potentiellt farliga personer vistas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en ändring av hanteringen av poliser som använt sina tjänstevapen för att oskadliggöra ett hot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3024 av Åsa Westlund m.fl. (S):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Center mot våldsbejakande extremism bör få i uppdrag att utgöra stödfunktion till kommuner, myndigheter och andra aktörer för att stärka lokal operativ samverkan vid skolattacker och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att löpande utvärdera effekten av lagstiftningen om granskning av utländska direktinvesteringar för att säkerställa att Sveriges säkerhet varnas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3070 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalpolitiken ska vara effektiv och rättssäker och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att bryta nyrekryteringen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att för varje krona som satsas på polisen ska minst lika mycket satsas på förebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samverkan mellan alla de som har en roll i det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ojämlikheten måste bekämpas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nollvision för öppna drogsener och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett nytt mål för polistillväxten och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten 2032 ska ha 50 000 anställda, varav minst 34 000 ska vara poliser och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att polisen är långsiktigt och kontinuerligt närvarande i alla kommuner i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att poliskåren måste återspegla befolkningen avseende kön och etnicitet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre möjligheter att anmäla brott och komma i kontakt med polisen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndighetens verksamhet ska präglas av kvalitet, rättssäkerhet och effektivitet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisiär grundforskning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av spetskompetens inom Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisernas arbetsvillkor ska fortsätta att förbättras och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medarbetarskyddet för polisanställda och andra grupper av myndighetspersoner ska förbättras och tillkännager detta för regeringen.

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU-kommissionen bör ta fram en handlingsplan för att stoppa nyrekryteringen och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att använda Sluta skjut i större omfattning och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya verktyg till polisen och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrade regler för kroppsvisitation och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett "kvittosystem" vid kroppsvisitation och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretesshinder och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet fortsätter och utvecklas och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tipspengar för information om vapen och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett europeiskt expertcenter mot narkotika- och vapensmuggling och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka såväl det bilaterala samarbetet som EU-samarbetet med ursprungs- och transitländer för att stoppa smuggling av vapen och narkotika och tillkännager detta för regeringen.
75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av specialiserade poliser och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens arbete med särskilt hänsynslösa gärningsmän och tillkännager detta för regeringen.
96. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brottsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
112. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om radikaliserings inom gamingvärlden och tillkännager detta för regeringen.
113. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av polisiär närvaro online för att bekämpa radikaliserings och tillkännager detta för regeringen.
117. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektivare bekämpning av vardagsbrottslighet och tillkännager detta för regeringen.
118. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gemensam europeisk stöldskyddsmärkning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3146 av Josefin Malmqvist (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheter att säkerställa att anmälningar om bidragsbrott också utreds och lagförs och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3152 av Josefin Malmqvist (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att alltid förhöra den som är skäligen misstänkt för ett sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrad brottsförebyggande samverkan och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en meningsfull polisiär närvaro och tillgänglighet i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samordnade brottsutredningar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av omfördelning av vissa uppgifter i syfte att prioritera polisens kärnuppdrag och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av förbättrad samverkan mellan polisen och andra myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att statliga myndigheter får ett allmänt brottsbeivrande uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av en beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att tillgodose en långsiktig finansiering av NFC och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen bör ges ökade möjligheter att använda sig av AI vid utredning av sexuella övergrepp mot barn på nätet och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om företagsrelaterad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om djurrätsrelaterad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av en oberoende antikorrupsionsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3179 av Bo Broman och Eric Westroth (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av en ny gränsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3185 av Bo Broman (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta lagring av biometriska uppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3197 av Mikael Damberg m.fl. (S):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att för varje ytterligare satsad krona på polisen ska lika mycket satsas på det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet

Motion	Motionärer	Yrkanden
26. Motioner som bereds förenklat		
2024/25:19	Robert Stenkvist och Anders Alftberg (båda SD)	1 och 2
2024/25:77	Fredrik Lindahl (SD)	
2024/25:80	Fredrik Lindahl (SD)	
2024/25:168	Magnus Jacobsson (KD)	
2024/25:238	Richard Jomshof (SD)	
2024/25:240	Richard Jomshof (SD)	
2024/25:253	Josef Fransson (SD)	
2024/25:310	Martin Westmont (SD)	
2024/25:327	Erik Hellsborn (SD)	
2024/25:356	Camilla Rinaldo Miller och Magnus Jacobsson (båda KD)	
2024/25:512	Josef Fransson (SD)	1 och 2
2024/25:572	Per Söderlund (SD)	
2024/25:581	Rickard Nordin (C)	3
2024/25:608	Jimmy Ståhl och Dennis Dioukarev (båda SD)	
2024/25:654	Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD)	
2024/25:709	Daniel Persson (SD)	
2024/25:815	Åsa Karlsson (S)	
2024/25:837	Patrik Lundqvist m.fl. (S)	
2024/25:932	Anders Ygeman (S)	
2024/25:952	Ciczie Weidby m.fl. (V)	15 och 16
2024/25:953	Tony Haddou m.fl. (V)	5 och 10–13
2024/25:1080	Alexandra Anstrell (M)	
2024/25:1183	Niels Paarup-Petersen (C)	
2024/25:1191	Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C)	2
2024/25:1340	Angelika Bengtsson m.fl. (SD)	19
2024/25:1371	Martin Kinnunen m.fl. (SD)	28
2024/25:1397	Martin Kinnunen m.fl. (SD)	13
2024/25:1433	Aron Emilsson m.fl. (SD)	14
2024/25:1467	Tobias Andersson m.fl. (SD)	9
2024/25:1470	Tobias Andersson m.fl. (SD)	1 och 3
2024/25:1499	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2024/25:1500	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2024/25:1502	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2024/25:1558	Helena Lindahl och Daniel Bäckström (båda C)	
2024/25:1628	Matilda Ernkrans m.fl. (S)	delyrkande 2
2024/25:1745	Jan Riise m.fl. (MP)	13
2024/25:1754	Jan Riise m.fl. (MP)	13
2024/25:1903	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	2

2024/25:1929	Gudrun Nordborg m.fl. (V)	2–4, 6, 8 och 11
2024/25:1971	Fredrik Saweståhl (M)	
2024/25:2042	Anna af Sillén och Adam Reuterskiöld (båda M)	
2024/25:2056	Niels Paarup-Petersen (C)	1, 5, 7, 9 och 13
2024/25:2066	Niels Paarup-Petersen m.fl. (C)	1 och 2
2024/25:2071	Alireza Akhondi (C)	
2024/25:2092	Noria Manouchi (M)	3
2024/25:2096	Lars Beckman (M)	
2024/25:2169	Teresa Carvalho m.fl. (S)	
2024/25:2230	Johanna Rantsi (M)	
2024/25:2234	Johanna Rantsi (M)	2 och 3
2024/25:2271	Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD)	
2024/25:2310	Joakim Sandell m.fl. (S)	
2024/25:2334	Mattias Ottosson m.fl. (S)	
2024/25:2399	Viktor Wärnick och Oskar Svärd (båda M)	
2024/25:2422	Saila Quicklund (M)	
2024/25:2425	Saila Quicklund (M)	1 och 2
2024/25:2600	Boriana Åberg (M)	1
2024/25:2618	Rasmus Ling m.fl. (MP)	2, 5 och 37
2024/25:2680	Sten Bergheden (M)	
2024/25:2705	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2024/25:2707	Ann-Sofie Lifvenhage och Oskar Svärd (båda M)	
2024/25:2741	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2024/25:2742	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2024/25:2745	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2024/25:2790	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2024/25:2812	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2024/25:2888	Richard Jomshof m.fl. (SD)	1–13
2024/25:2955	Muharrem Demirok m.fl. (C)	40
2024/25:2966	Markus Wiechel (SD)	1 och 2
2024/25:2967	Markus Wiechel (SD)	
2024/25:2975	Markus Wiechel och Victoria Tiblom (båda SD)	1 och 2
2024/25:3004	Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)	1 och 2
2024/25:3024	Åsa Westlund m.fl. (S)	26
2024/25:3111	Teresa Carvalho m.fl. (S)	2, 5–10, 13–17, 45, 51–53, 61, 63, 96 och 117
2024/25:3146	Josefin Malmqvist (M)	4
2024/25:3152	Josefin Malmqvist (M)	3
2024/25:3164	Ulrika Liljeberg m.fl. (C)	7–13, 31, 42, 44 och 46
2024/25:3185	Bo Broman (SD)	